

1879 κ. Σεφάρια 1879
κατ'

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΝΙΔΑΡΗ — ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΑΡΑ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΘΗΛΕΩΝ

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣ Α

υμ
Δια
95
97

τελευταίω Διαγωνισμῶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΝ 1906—1911

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἔκδοσις ὀγδόη.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Δ. Γ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ & Δ. ΔΕΛΗ

8 Ὁδὸς Πραξιτέλους 8

1909

τότε, ὅτι αὐτὴ εἶνε ἐκεῖνη, τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς προῶρισε σύζυγόν τοῦ Ἰσαάκ, ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν διάφορα δῶρα. Ἡ δὲ καλὴ κόρη ἀμέσως ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς γονεῖς τῆς ὅσα συνέβησαν. Τότε ὁ Λάβαν, ὁ ἀδελφὸς τῆς Ῥεβέκκας, μετέβη εἰς τὸ φρέαρ καὶ παραλαβὼν τὸν Ἐλιέζερ ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διὰ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ. Μετ' ὀλίγον δὲ παρετέθη τράπεζα, ἀλλ' ὁ Ἐλιέζερ πρὶν ἢ φάγῃ, διηγήθη τὴν αἰτίαν τῆς μεταβάσεώς του. Τότε οἱ γονεῖς τῆς Ῥεβέκκας ἐνόησαν ὅτι ἦτο θέλημα Θεοῦ, συνήνεσαν εὐχαρίστως καὶ οὕτως ἡ Ῥεβέκκα ἐγίνε σύζυγος τοῦ Ἰσαάκ ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ πατρὸς του.

Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οἶκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια (Σιρ. 3,9).

13 Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ.

Ἡ Ῥεβέκκα ἐπὶ εἰκοσιν ἔτη ἦτο στείρα, ὁ δὲ Ἰσαάκ παρεκάλει τὸν Θεόν, νὰ ἀποστείλῃ εἰς αὐτὸν τέκνον. Ἡ δέησις του ἐπὶ τέλους εἰσηκούσθη καὶ ἡ Ῥεβέκκα ἐγέννησε δύο υἱοὺς διδύμους, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ. Καὶ ὁ μὲν Ἡσαῦ ἦτο δασύθριξ καὶ ἡγάπα τὸ κυνήγιον, ὁ δὲ Ἰακώβ λειτὸς καὶ ἠὲ χαριστεῖτο νὰ βόσκη τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς του καὶ διαμένῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ πλησίον τῆς μητρὸς του.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἡσαῦ ἐπέστρεψεν ἐκ τῶν ἀγρῶν πειναλὲς, παρεκάλεισε δὲ τὸν Ἰακώβ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν φακῶν, τὰς ὁποίας εἶχε παρασκευάσει δι' ἑαυτὸν. Ὁ Ἰακώβ ἀπεκρίθη : « Σοὶ δίδω, ἂν μοὶ παραχωρήσῃς τὰ πρωτοτόκιά σου ».

« Ὁρκίζομαι ὅτι σοὺ τὰ δίδω » ἀπήντησεν ὁ Ἡσαῦ. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀντὶ πινακίου φακῶν παρεχώρησε τὰ πρωτοτόκιά του εἰς τὸν ἀδελφόν του.

Πάντα ὅσα θέλητε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς (Ματθ. 7, 12).

14 Ὁ Ἰσαάκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ ἀντὶ τοῦ Ἡσαῦ.

Ὁ Ἰσαάκ ἐγήρασε καὶ δὲν ἔβλεπε πλέον. Ἐπειδὴ δὲ προησθάνετο τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἐκάλεσε τὸν υἱόν του Ἡσαῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν : « Ἰέ μου, πήγαινε νὰ κυνηγήσῃς, καὶ ἐκ τοῦ κυνηγίου σου νὰ μοὶ ἐτοιμάσῃς φαγητόν, ὡς μοὶ ἀρέσκει, ἵνα φάγω καὶ σὲ εὐλογήσω πρὶν ἀποθάνω ». Ὁ Ἡσαῦ ἔλαβε τὰ ὄπλα του καὶ ἀπῆλθεν εἰς κυνήγιον.

Ἡ Ῥεβέκκα ἀκούσασα τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἰσαὰκ καὶ θέλουσα νὰ λάβῃ τὴν εὐλογίαν ὁ Ἰακώβ, ἔσφαξε δύο ἐρίφια καὶ παρεσκεύασε φαγητὸν ὡς ἤρσκεν εἰς τὸν Ἰσαὰκ. Ἐπειτα ἐνδύει τὸν Ἰακώβ τὴν στολὴν τοῦ Ἠσαῦ, περιτυλίσσει τοὺς βραχίονας καὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ διὰ τῶν δερμάτων τῶν ἐρίφιων, ὅπως φαίνεται δασύτριξ, καὶ τῷ δίδει τὸ φαγητὸν νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὸν πατέρα του.

Ὁ Ἰακώβ ἔφερε τὸ φαγητὸν εἰς τὸν πατέρα του καὶ εἶπε : « Πάτερ μου, ἰδοὺ τὸ φαγητόν ». Ὁ Ἰσαὰκ ἠρώτησε : « Ποίος εἶσαι ; » Ἀπεκρίθη ὁ Ἰακώβ : « Εἶμαι ὁ Ἠσαῦ καὶ ἰδοὺ τὸ φαγητόν, τὸ ὅποιον μὲ διέταξες νὰ ἐτοιμάσω ». Ὁ Ἰσαὰκ ἠπόρησε πῶς ἐπέστρεψε τόσον ταχέως ἀπὸ τὸ κυνήγιον καὶ λέγει πρὸς αὐτόν : « Ἐλθὲ πλησιέστερον, τέκνον μου, διὰ νὰ σὲ ψηλαφήσω ». Ὁ Ἰακώβ ἐπλησίασεν. Ἀφοῦ δὲ ὁ πατήρ του τὸν ἐψηλάφησεν, εἶπεν : « Ἡ μὲν φωνὴ εἶνε φωνὴ Ἰακώβ, αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες Ἠσαῦ ». Ἐπειτα, ἀφοῦ ἔφαγεν, ἔθηκε τὰς χεῖράς του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰακώβ καὶ ἠϋλόγησεν αὐτόν.

Μόλις ἐξῆλθεν ὁ Ἰακώβ, καὶ ἰδοὺ εἰσέρχεται ὁ Ἠσαῦ μὲ τὸ φαγητὸν εἰς τὰς χεῖρας καὶ λέγει πρὸς τὸν πατέρα του : « Ἐγέρθητι, πάτερ, καὶ φάγε ἐκ τοῦ κυνηγίου μου διὰ νὰ μὲ εὐλογήσης ». Ὁ Ἰσαὰκ ἐξεπλάγη καὶ ἐρωτᾷ : « Ποίος εἶσαι, τέκνον μου ; » Ὁ Ἠσαῦ ἀπεκρίθη : « Εἶμαι ὁ Ἠσαῦ, ὁ πρωτότοκος υἱός σου ».

« Καὶ δὲν μοι ἔφερες τώρα πρὸ ὀλίγου φαγητὸν καὶ σὲ ἠϋλόγησα ; » — « Ὁχι, πάτερ μου, ἀπεκρίθη ὁ Ἠσαῦ· ἐγὼ τώρα μόλις ἐπέστρεψα ἀπὸ τὸ κυνήγιον ». Ὁ Ἰσαὰκ ἐνόησε τότε τὴν ἀπάτην καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἠσαῦ : « Τέκνον μου, ὁ ἀδελφός σου ἐλθὼν πρὸ ὀλίγου μὲ ἐξηπάτησε καὶ ἔλαβε τὴν εὐλογίαν ».

Ὁ Ἠσαῦ παρεκάλεσε τὸν πατέρα του νὰ εὐλογήσῃ καὶ αὐτόν. Ὁ Ἰσαὰκ ἠϋλόγησε καὶ τὸν Ἠσαῦ, ἀλλὰ τὴν πρώτην εὐλογίαν εἶχε λάβει ὁ Ἰακώβ, διὰ τῆς ὁποίας καθίστατο κύριος τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἐκτοτε ὁ Ἠσαῦ ἔτρεφε φοβερὸν μίσος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ στιγμὴν κατάλληλον περιέμενε νὰ κακοποιήσῃ αὐτόν.

Ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε τὴν ἀλήθειαν (Ἐφεσ. 4, 16).

15. Φυγὴ τοῦ Ἰακώβ.

Μαθοῦσα ἡ Ῥεβέκκα τὸν κακὸν σκοπὸν τοῦ Ἠσαῦ, ἀπέστειλε τὸν Ἰακώβ μακρὰν τοῦ οἴκου της πρὸς τὸν Λάβαν, τὸν ἀδελφὸν αὐ-

τῆς εἰς Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας, ἕως οὐ παρέλθη ἡ ὄργη τοῦ Ἡσαῦ.

Ὁ Ἰακώβ πορευόμενος εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ἠγαγκάσθη τὴν νύκτα νὰ κοιμηθῆ εἰς τὸ ὑπαιθρον. Ἐλαβε λίθον, τὸν ὅποιον ἔθηκεν ὡς προσκεφάλαιον, καὶ ἀπεκοιμήθη. Εἶδε δὲ εἰς τὸν ὕπνον του κλίμακα μεγάλην, τῆς ὁποίας ἡ μὲν βᾶσις ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ δὲ κορυφή ἔφθανε μέχρι τοῦ οὐρανοῦ· ἄγγελοι δὲ Θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτῆς καὶ ὁ Κύριος ἰστάμενος εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος εἶπε πρὸς τὸν Ἰακώβ·

«Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ. Τὴν γῆν ταύτην, ἐπὶ τῆς ὁποίας κοιμᾶσαι, θὰ δώσω εἰς σὲ καὶ τοὺς ἀπογόνους σου, τοὺς ὁποίους θὰ πληθύνω ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης. Διὰ σοῦ δὲ καὶ τῶν ἀπογόνων σου θὰ εὐλογηθῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς».

Ἐγερθεὶς ὁ Ἰακώβ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐντρομος εἶπε· «Πόσον φοβερὸς εἶνε ὁ τόπος οὗτος! Βεβαίως εἶνε οἶκος Θεοῦ».

Λαβὼν δὲ τὸν λίθον, τὸν ὅποιον μετεχειρίσθη ὡς προσκεφάλαιον, ἔστησεν αὐτὸν ὡς μνημεῖον καὶ ἔχυσεν ἐπ' αὐτοῦ ἔλαιον εἰς σημεῖον, ὅτι καθιερώθη εἰς τὸν Θεόν.

Μετὰ μακρὰν ὁδοιπορίαν ἐφθασεν ὁ Ἰακώβ εἰς Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας, ὅπου τὸν ὑπεδέχθη μετὰ χαρᾶς μεγάλης ὁ θεὸς του Λάβαν.

Ἀγαπητοί, δότε τόπον τῇ ὄργῃ· γέγραπται γάρ, ἐμοὶ ἐκδικησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει Κύριος. (Ῥωμ. 12, 19).

16. Γάμος τοῦ Ἰακώβ καὶ ἐπιστροφή εἰς τὴν πατριίδα του.

Ὁ Ἰακώβ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Λάβαν ἔβασκε τὰ πρόβατα αὐτοῦ. Μετὰ τινα δὲ χρόνον ὁ Λάβαν ἠρώτησε τὸν Ἰακώβ τίνα μισθὸν θέλει διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ταύτην. Ὁ Ἰακώβ ἀπεκρίθη, ὅτι δέχεται νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτὸν ἑπτὰ ἔτη, ἀντὶ μισθοῦ δὲ νὰ τῷ δώσῃ ὡς σύζυγον τὴν νεωτέραν αὐτοῦ θυγατέρα Ῥαχήλ, ἣτις ἦτο πολὺ ὠραία.

Ὁ Λάβαν ἐδέχθη τὴν συμφωνίαν ταύτην. Ἀλλὰ μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἔδωκεν εἰς τὸν Ἰακώβ ἀντὶ τῆς Ῥαχήλ τὴν Λεῖαν, τὴν ὁποίαν οὗτος δὲν ἐγνώρισε, διότι εἶχε τὸ πρόσωπόν της κεκαλυμμένον μὲ καλύπτραν κατὰ τὴν τότε συνήθειαν. Ἀφοῦ ὅμως ἐτελείωσαν οἱ γάμοι καὶ ἡ νύμφη ἀπεκάλυψε τὸ πρόσωπον, ὁ Ἰακώβ εἶδε τὴν ἀ-

πάτην και παρεπονέθη εις τὸν πενθερόν. Οὗτος δὲ δικαιολογούμενος ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ εις αὐτὸν σύζυγον τὴν Ῥαχήλ, διότι ἦτο νεωτέρα, τῷ ὑπεσχέθη ὅμως ἂν τὸν ὑπηρετήσῃ ἄλλα ἑπτὰ ἔτη, νὰ τοῦ δώσῃ σύζυγον καὶ ταύτην. Οὕτω δὲ ὁ Ἰακώβ ἠναγκάσθη νὰ ὑπηρετήσῃ ἄλλα ἑπτὰ ἔτη διὰ νὰ λάβῃ σύζυγον καὶ τὴν Ῥαχήλ.

Ὁ Ἰακώβ, ἀφοῦ ἔμεινε πλησίον τοῦ πενθεροῦ του εἰκοσιν ἔτη, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εις τὴν πατρίδα του. Παραλαβὼν λοιπὸν τὴν οικογένειάν του καὶ ὄλα τὰ ὑπάρχοντά του, ἐπορεύθη εις τὴν γῆν Χαναάν. Ἐφοβείτο ὅμως ἀκόμη τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ του Ἡσαῦ· διὰ τοῦτο, ὅτε ἐπλησίασεν εις τὴν Χαναάν, ἔστειλε πρὸς αὐτὸν πολύτιμα δῶρα καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν συγχωρήσῃ.

Μαθὼν ὁ Ἡσαῦ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐλησμόνησε τὰ παρελθόντα, τὸν συνεχώρησεν ἀπὸ καρδίας καὶ ἔδραμεν εις προὔπαντησιν αὐτοῦ. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους καὶ ἔκλαιον ἐκ τῆς μεγάλης χαρᾶς.

Ἐν ᾧ κρίματι κρίνετε, κριθῆσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν (Ματθ. 7, 2).

17. Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.

Ὁ Ἰακώβ, ὁ ὁποῖος παρὰ Θεοῦ ὀνομάσθη καὶ Ἰσραήλ, ἀπέκτησε δώδεκα υἱούς, ἐκ τῶν ὁποίων προήλθον αἱ δώδεκα φυλαὶ τοῦ Ἰσραήλ. Τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν τοῦ Ἰακώβ εἶνε τὰ ἑξῆς· Ρουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν, Δάν, Νεφθαλεῖμ, Γάδ, Ἀσήρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν. Οἱ δύο τελευταῖοι ἦσαν υἱοὶ τῆς Ῥαχήλ.

Ὁ Ἰακώβ ἠγάπα περισσότερον ὅλων τὸν Ἰωσήφ, διότι ἦτο καλὸς καὶ φρόνιμος· διὰ νὰ δείξῃ δὲ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ ἀγάπην, ἐνέδυσσε τὸν Ἰωσήφ φόρεμα ποικιλόχρουν. Τοῦτο ὅμως ἐγέννησε κατὰ τοῦ Ἰωσήφ τὸν φθόνον καὶ τὸ μῖσος τῶν ἄλλων ἀδελφῶν. Ἐμίσησαν δὲ αὐτὸν ἀκόμη περισσότερον, ὅτε εἶδεν οὗτος δύο ὄνειρα, τὰ ὁποῖα διηγήθη εις τοὺς ἀδελφούς του.

«Μοὶ ἐφάνη, εἶπεν, ὅτι εἴμεθα εις τοὺς ἀγρούς καὶ ἐδένομεν δεμάτια σταχῶν· καὶ τὸ μὲν ἰδικόν μου δεμάτιον ἐστάθη ὄρθιον, τὰ δὲ ἰδικά σας ἔπεσον καὶ προτεκύνθησαν τὸ ἰδικόν μου». «Τί;» ἐφώνησαν τότε οἱ ἀδελφοὶ του, «μήπως ἐφαντάσθης ὅτι θὰ γίνῃς κύριος καὶ βασιλεὺς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς θὰ σὲ προσκυνήσωμεν;»

Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας διηγεῖται εἰς αὐτοὺς ἄλλο ὄνειρον. «Βίδον, λέγει, ὅτι ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ ἔνδεκα ἀστέρες μὲ προσε-

κύνου». Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ὠργίσθησαν κατ' αὐτοῦ τότε ἀκόμη περισσότερο καὶ ἐσκέπτοντο νὰ ἐξαφανίσωσιν αὐτόν.

Ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν· καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος δὲν ἔχει ζωὴν ἐν αὐτῷ μένουσαν (Α. Ἰωάν. 3, 15).

18. Ἀδελφικὴ ἐκδίκησις.

Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔμενον εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἐβοσκον τὰ ποίμνια τοῦ πατρὸς των. Ὁ Ἰακώβ ἐπεμφεν ἡμέραν τινα τὸν Ἰωσήφ, διὰ νὰ ἴδῃ τοὺς ἀδελφούς του καὶ φέρῃ εἰς αὐτοὺς τροφάς.

Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ, καθὼς εἶδον αὐτὸν μακρόθεν, εἶπον : « Ἴδου ἔρχεται ὁ ἐνυπνιαστής· ἃς φονεύσωμεν αὐτόν καὶ ἃς εἰπώμεν εἰς τὸν πατέρα, ὅτι θηρίον ἄγριον κατέφαγεν αὐτόν ». Μόνον ὁ Ῥουβὴμ δὲν ἦτο σύμφωνος καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους. « Ἄς μὴ χύσωμεν ἀδελφικὸν αἷμα, ἀλλ' ἃς ῥίψωμεν αὐτόν εἰς βαθὺν λάκκον καὶ ἐκεῖ ἃς ἀποθάνῃ ». Προέτεινε δὲ τοῦτο ὁ ἀγαθὸς Ῥουβὴμ, διότι εἶχε κατὰ νοῦν νὰ ὑπάγῃ κρυφίως νὰ τὸν σώσῃ.

Ὅτε ἔφθασεν ὁ Ἰωσήφ, οἱ ἀδελφοὶ τοῦ συνέλαβον αὐτόν, τὸν ἐξέδυσαν τὸ ποικιλόχρουν ἔνδυμα καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς βαθὺν λάκκον. Μετὰ τοῦτο ἐκάθισαν νὰ φάγωσιν. Ἐνῶ δὲ ἔτρωγον, βλέπουσιν ἐμπόρους Ἰσμαηλίτας πορευομένους εἰς Αἴγυπτον. Τότε ὁ Ἰούδας λέγει πρὸς τοὺς ἀδελφούς του :

« Ἀδελφοί, τί θὰ κερδίσωμεν ἂν ἀφήσωμεν τὸν Ἰωσήφ νὰ ἀποθάνῃ ἐντὸς τοῦ λάκκου ; Ἄς πωλήσωμεν αὐτόν εἰς τοὺς ἐμπόρους τούτους ». Τὴν γνώμην ταύτην ἠσπάσθησαν οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ καὶ δραμόντες εἰς τὸν λάκκον ἐξήγαγον τὸν Ἰωσήφ καὶ ἐπώλησαν αὐτόν εἰς τοὺς ἐμπόρους. Ἐπειτα βάψαντες τὸ ποικιλόχρουν φόρεμά του εἰς τὸ αἷμα ἐριφίου, τὸ ἔφερον εἰς τὸν πατέρα των καὶ εἶπον· « Εὐρόμεν τοῦτο καθ' ὁδόν· μήπως εἶνε τοῦ υἱοῦ σου ; » Ὁ γέρον τὸ ἀνεγνώρισε καὶ ἀνέκραξε·

« Τοῦτο εἶνε τὸ φόρεμα τοῦ Ἰωσήφ. Ἄχ ! θηρίον ἄγριον θὰ τὸν κατέφαγε· καὶ σχίσας τὰ ἐνδύματά του ἐκαλύφθη μὲ σάκκον καὶ ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὸ τέκνον του.

Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν σκοιῖᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοιῖα ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ (Α. Ἰωάν. 2, 10, καὶ 11).

19. Ὁ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ.

Οἱ ἔμποροι φθάσαντες εἰς Αἴγυπτον, μετεπώλησαν τὸν Ἰωσήφ εἰς τὸν Πετεφρῆν, αὐλικὸν τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου. Ὀνομάζοντο δὲ οἱ βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου Φαραῶ.

Ὁ Πετεφρῆς ἠγάπησε πολὺ τὸν Ἰωσήφ διὰ τὰς ἀρετάς του καὶ τὸν διώρισε οἰκονόμον ἐν τῷ οἴκῳ του. Ὁ Ἰωσήφ εἰργάζετο μὲ ἐπιμέλειαν καὶ ζῆλον καὶ ἠγαθήν τὸν Θεόν, διότι τὸν ἔσωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ καλοῦ τούτου ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς ὅμως ὁ Πετεφρῆς εἶχε κακὴν σύζυγον. Αὕτη βλέπουσα τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔτρεφεν ὁ σύζυγός της διὰ τὸν καλὸν τοῦτον νέον, ἐμίσησε τὸν Ἰωσήφ καὶ κατηγορήσεν αὐτὸν ψευδῶς πρὸς τὸν Πετεφρῆν διὰ κακὴν τινα πράξιν. Ὁ Πετεφρῆς ἐπίστευσεν εἰς τοὺς λόγους τῆς γυναικὸς του καὶ ἐφυλάκισε τὸν Ἰωσήφ. Ἀλλὰ τὸν ἀθῶν ὁ Θεὸς δὲν ἐγκαταλείπει. Ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ ἠγάπητε τὸν Ἰωσήφ διὰ τὰς ἀρετάς του τόσο, ὥστε κατέστησεν αὐτὸν ἐπιστάτην τῶν ἄλλων φυλακισμένων.

Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ἡμῶν ψευδόμενοι ἐνεκεν ἐμοῦ. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, οὐδὲ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς (Ματθ. 5, 11).

20. Ὁ Ἰωσήφ ἐν τῇ φυλακῇ.

Εἰς τὴν ἰδίαν φυλακὴν ἦσαν καὶ δύο ὑπηρέται τοῦ βασιλέως, ὁ ἀρχιοινοχόρος καὶ ὁ ἀρχισιτοποιός. Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰωσήφ εἶδεν αὐτοὺς λυπημένους καὶ σκυθρωποὺς καὶ τοὺς ἠρώτησε : « Διὰ τί εἴσθε σήμερον τόσο λυπημένοι ; » Ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίθησαν : « Ἀγαπητὲ Ἰωσήφ, τὴν νύκτα ταύτην εἶδομεν ὄνειρα παράδοξα καὶ δὲν ἔχομεν κανένα νὰ μᾶς τὰ ἐξηγήσῃ ».

« Μὴ λυπεῖσθε, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ. Εἰπατέ μοι τὰ ὄνειρα καὶ ἴσως δυνηθῶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ τὰ ἐξηγήσω ». Τότε διηγήθη πρῶτος ὁ ἀρχιοινοχόρος τὸ ὄνειρόν του καὶ εἶπεν : « Εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου μίαν ἀμπελον ἔχουσαν τρία κλήματα μὲ ὀρίμους σταφυλάς. ἔλαβον δὲ ἀπὸ αὐτὰς καὶ ἔθλιψα ἐντὸς τοῦ ποτηρίου, τὸ ὁποῖον προσέφερον εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις τὸ ἐδέχθη προθύμως καὶ πῖεν ».

« Τὸ ὄνειρόν σου, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, εἶνε εὐχάριστον ἔπειτα τρεῖς

ἡμέρας ὁ βασιλεὺς θὰ σὲ ἀποφυλακίσῃ καὶ θὰ σὲ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν προτέραν θέσιν σου· σὲ παρακαλῶ ὁμῶς νὰ μὲ ἐνθυμηθῆς τότε καὶ νὰ παρακαλέσῃς τὸν βασιλέα νὰ μὲ ἐλευθερώσῃ, διότι ἀδίκως εὐρίσκομαι ἐνταῦθα».

Ἐπειτα διηγήθη καὶ ὁ ἀρχιστοιχοὺς τὸ ὄνειρόν του καὶ εἶπεν : «Εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου, ὅτι ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου τρία κἀνιστρα, καὶ εἰς τὸ ἐπάνω κἀνιστρον ὑπῆρχον διάφορα ἤδη γλυκυσμάτων γιὰ τὸν βασιλέα, τὰ δὲ πτηνὰ ἤρχοντο, καὶ κατέτρωγον αὐτά».

Ὁ Ἰωσήφ ἐξήγησε καὶ τὸ ὄνειρον τοῦτο εἰπὼν μὲ πρόσωπον λυπημένον : «Τὰ τρία κἀνιστρα εἶνε τρεῖς ἡμέραι· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ Φαραὼ θὰ σὲ κρεμάσῃ καὶ τὰ ὄρνεα θὰ καταφάγωσι τὰς σάρκας σου».

Οὕτω δὲ καὶ ἔγινεν. Ὁ ἀρχιοινοχόος ὁμῶς ἐν τῇ εὐτυχίᾳ του ἐλησημόνησε τὸν Ἰωσήφ.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται (Ματθ. 5, 9).

21. Ὁ Ἰωσήφ δοξάζεται.

Δύο ἔτη εἶχον παρέλθει καὶ ὁ Ἰωσήφ εὕρισκετο ἀκόμη ἐν τῇ φυλακῇ. Συνέβη δὲ τότε νὰ ἴδῃ ὁ Φαραὼ δύο ὄνειρα καὶ νὰ μὴ εὕρισκῃ ἄνθρωπον νὰ ἐξηγήσῃ ταῦτα. Τότε ὁ ἀρχιοινοχόος ἐνεθυμήθη τὸν Ἰωσήφ καὶ συνέστητε τοῦτον εἰς τὸν Φαραὼ, ὅστις ἐκάλεσεν ἀμέσως τὸν Ἰωσήφ ἐκ τῆς φυλακῆς καὶ τῷ εἶπεν :

«Εἶδον ὅτι ἐκ τοῦ ποταμοῦ Νείλου ἀνέβησαν ἑπτὰ ἀγελάδες παχεῖαι, ἔπειτα ἀνέβησαν ἄλλαι ἑπτὰ ἰσχναί, αἵτινες ὀρμήσασαι κατὰ τῶν πρώτων κατέφαγον αὐτάς. Τότε ἐξύπνησα· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπεκοιμήθην πάλιν καὶ εἶδον, ὅτι πλησίον τοῦ Νείλου ἐφύτρωσαν ἑπτὰ στάχυες ὠραῖοι καὶ μεστοί, κατόπιν δὲ ἄλλοι ἑπτὰ λεπτοὶ καὶ ξηροί, οἵτινες ἐπνίξαν τοὺς πρώτους».

Ὁ Ἰωσήφ εἶπε : «Καὶ τὰ δύο ὄνειρα, βασιλεῦ, σημαίνουσιν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα· αἱ ἑπτὰ ἀγελάδες αἱ παχεῖαι καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ μεστοὶ σημαίνουσιν ἑπτὰ ἔτη εὐφορίας εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον· αἱ δὲ ἑπτὰ ἀγελάδες αἱ ἰσχναὶ καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ σημαίνουσιν ἑπτὰ ἔτη ἀφορίας. Φρόντισον λοιπόν, βασιλεῦ, νὰ εὕρῃς ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ ἱκανόν, ὁ ὅποσος γὰρ συνάξῃ εἰς ἀποθήκας τὸν κατὰ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐφορίας περισσεύοντα σῖτον, διὰ νὰ μὴ

ἀποθάνωσιν οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῆς πείνης κατὰ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς ἀφορίας».

Οἱ λόγοι τοῦ Ἰωσήφ ἤρσαν εἰς τὸν Φαραῶ. Εὐθὺς δὲ ἐξήγαγε τὸ δακτυλίδιον ἐκ τῆς χειρὸς του καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωσήφ, ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βασιλικήν, ἐκρέμασε χρυσοῦν περιδέριον ἐκ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ καὶ τὸν δῶρισε δεύτερον ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου.

Οὐ γὰρ εἰσιν αἱ βουλαί μου, ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδὲ ὥσπερ αἱ ὁδοί μου, λέγει Κύριος. Ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει καὶ ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου (Ἡσαίου 55, 8 9)

22. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ.

Ὅτι προεῖδεν ὁ Ἰωσήφ, τοῦτο καὶ ἐγίνε. Τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐφορίας ἤρχισαν καὶ ὁ Ἰωσήφ ἐσύναζε καὶ ἐφύλαττεν εἰς ἀποθήκας τὰ περισσεύοντα γεννήματα. Ἀφοῦ δὲ παρήλθον τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐφορίας, ἤρχισαν τὰ ἔτη τῆς σιτοδείας. Φοβερὰ πείνα ἐμάστιζεν ὅλα τὰ ἄλλα μέρη ἐκτὸς τῆς Αἰγύπτου, διότι ὁ Ἰωσήφ ἤνοιξε τὰς ἀποθήκας καὶ ἐπώλει σῖτον εἰς πάντας. Ἡ πείνα ἐφθασε καὶ εἰς τὴν γῆν Χαναάν, ὅπου κατῴκει ὁ Ἰακώβ.

Μαθὼν ὁ Ἰακώβ ὅτι πωλεῖται σῖτος εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἔστειλεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς του διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἐκράτησε δὲ μόνον τὸν Βενιαμίν.

Φθάσαντες οἱ δέκα ἀδελφοὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Ἰωσήφ καὶ προσεκύνησαν αὐτόν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν, ἐπὶ αὐτοὺς ἀμέσως ἀνεγνώρισε τοὺς ἀδελφούς του· προσποιήθη ὅμως ὅτι θεωρεῖ αὐτοὺς κατασκόπους, θέλων διὰ τῆς δοκιμασίας ταύτης νὰ πεισθῆ, ἂν οἱ ἀδελφοὶ του μετενόησαν δι' ὅσα εἶχον πράξει κατ' αὐτοῦ· καὶ λέγει πρὸς αὐτούς : «Πόθεν ἔρχεσθε ;»

«Ἐρχόμεθα, ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι, ἐκ τῆς Χαναάν, ὅπως ἀγοράσωμεν σῖτον» — «Δὲν λέγετε τὴν ἀλήθειαν, λέγει πάλιν πρὸς αὐτούς ὁ Ἰωσήφ· εἴθε ἄνθρωποι ὑπόπτου διαγωγῆς ἐλθόντες ἐνταῦθα πρὸς κακὸν σκοπὸν» — «Ὅχι, κύριε, εἶπον ἐκεῖνοι, εἴμεθα καλοὶ ἄνθρωποι· εἴμεθα δώδεκα ἀδελφοὶ καὶ ὁ μὲν νεώτατος

ἔμεινε πλησίον τοῦ πατρὸς μας, ὁ δὲ ἄλλος δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ζωῇ».

Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰωσήφ : «Διὰ νὰ σᾶς πιστεύσω, πρέπει νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ νεώτερος ἀδελφός σας. Διὰ τοῦτο ἄς μείνῃ ἐδῶ εἰς ἕξ ὑμῶν, οἱ δὲ ἄλλοι λάβετε σίτον καὶ ἀναχωρήσατε· ἀφοῦ φέρετε δὲ τὸν νεώτερον ἀδελφόν σας, τότε θὰ πιστεύσω εἰς τοὺς λόγους σας».

Τότε οἱ ἀδελφοὶ εἶπον μεταξύ των ἑβραϊστί : «Δικαίως ὑποφέρομεν πάντα ταῦτα, διότι ἐφάνημεν σκληροὶ πρὸς τὸν ἀδελφόν μας Ἰωσήφ».

Ὁ Ἰωσήφ ἀκούσας ταῦτα συνεκινήθη, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα, εἰσηλθεν εἰς ἄλλο δωμάτιον καὶ ἔκλαυσεν. Ἐπιστρέψας δὲ μετ' ὀλίγον, εἰς μὲν τοὺς ἄλλους ἐπέτρεψε νὰ ἀναχωρήσωσιν, ἐκράτησε δὲ μόνον τὸν Συμεών· διέταξε δὲ τὸν οἰκονόμον νὰ γεμίσῃ τοὺς σάκκους των σίτου καὶ ἐντὸς ἐκάστου σάκκου νὰ θέσῃ κρυφίως τὰ χρήματα, τὰ ὅποια εἶχον φέρει πρὸς ἀγορὰν τοῦ σίτου.

Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν πατρίδα των διηγήθησαν εἰς τὸν πατέρα των τὰ ἐν Αἰγύπτῳ συμβάντα. Κενώσαντες δὲ τοὺς σάκκους εὔρον τὰ χρήματα τοῦ ἀγορασθέντος σίτου καὶ ἠπόρησαν.

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθῆσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν (Ματ. 6, 1).

23. Ὁ Ἰωσήφ φανεροῦται εἰς τοὺς ἀδελφούς του.

Ὅτε ἐτελείωσεν ὁ σίτος, ὁ Ἰακώβ ἀπέστειλε πάλιν τοὺς υἱούς του εἰς τὴν Αἰγύπτου νὰ ἀγοράσωσι σίτον· ἔδωκε δὲ καὶ τὸν Βενιαμίν, ἀφοῦ πρῶτον ὁ Ἰούδας ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ τὸν ἐπαναφέρῃ ὑγιᾶ εἰς τὴν Χαναάν.

Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ λαβόντες διὰ τὸν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα προϊόντα τῆς χώρας των καὶ διπλάσια χρήματα, ὅπως δώσωσι καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια εὑρέθησαν εἰς τοὺς σάκκους των, μετέβησαν εἰς τὴν Αἰγύπτου καὶ παρουσιασθέντες εἰς τὸν Ἰωσήφ, τὸν προσεκύνησαν καὶ προσέφεραν εἰς αὐτὸν τὰ δῶρα. Οὗτος δὲ τοὺς ἐδέχθη φιλοφρόνως καὶ τοὺς ἠρώτησε περὶ τοῦ πατρὸς των· ἰδὼν δὲ τὸν Βενιαμίν, λέγει πρὸς τοὺς ἀδελφούς του :

«Οὗτος εἶνε ὁ νεώτατος ἀδελφός σας ;» -- «Ναί, ἀπεκρίθησαν ο

ἀδελφοί». — «Ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἐλεήσῃ, τέκνον μου», εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῆ ἔκ τῆς συγκινήσεως μετέβη εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον καὶ ἔκλαυσεν. Ἐπειτα ἐνίψε τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐπανελθὼν διέταξε τὸν οἰκονόμον νὰ ἐτοιμάσῃ πλουσίαν τράπεζαν καὶ νὰ φέρῃ καὶ τὸν Συμεών.

Μετὰ τὸ φαγητὸν διέταξεν ὁ Ἰωσήφ τὸν οἰκονόμον νὰ γεμίσῃ σίτου τοὺς σάκκους τῶν ἀδελφῶν του, εἰς δὲ τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμὴν νὰ θέσῃ τὸ ἀργυροῦν ποτήριόν του. Ὁ οἰκονόμος ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του.

Τὴν ἐπομένην πρωίαν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔλαβον τοὺς σάκκους καὶ ἀνεχώρησαν. Ἀλλὰ μόλις ἀπεμακρύνθησαν ὀλίγον, ἔτρεξε καὶ συνέλαβεν αὐτοὺς ἄνθρωπος τοῦ Ἰωσήφ ὡς κλέψαντας τὸ ἀργυροῦν ποτήριον τοῦ κυρίου του. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ διεμαρτυρήθησαν, προέτειναν δὲ νὰ ἐρευνηθῶσιν οἱ σάκκοι των. «Ἐκεῖνος, εἶπον, εἰς τοῦ ὁποίου τὸν σάκκον θὰ εὔρεθῇ τὸ ἀργυροῦν ποτήριον, νὰ ἀποθάνῃ». Ἀμέσως δὲ ἐγένετο ἐρευνα καὶ εὔρεθη τὸ ποτήριον εἰς τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμίν.

Φρίκη καὶ τρόμος κατέλαβε τότε πάντας. Ἐπιστρέψαντες δὲ εὐθὺς εἰς τὴν πόλιν, ἔπεσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰωσήφ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸν Βενιαμίν· περισσότερον ὅμως ὄλων τὸν παρεκάλει ὁ Ἰούδας. Τότε ὁ Ἰωσήφ δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κρατηθῆ. Διέταξε νὰ ἐξέλθωσι πάντες οἱ παριστάμενοι καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του μετὰ δακρῶν·

«Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰωσήφ· ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σας, τὸν ὁποῖον ἐπωλήσατε. Σπεύσατε νὰ ἀναγγείλητε πρὸς τὸν πατέρα μου, ὅτι Ἔω καὶ εἶμαι ἄρχων τῆς Αἰγύπτου. Παραλάβετε δὲ αὐτὸν καὶ τὰς οἰκογενείας σας καὶ ἔλθετε ταχέως ἐνταῦθα».

Ταῦτα εἶπε καὶ ἐναγκαλισθεὶς τὸν ἀγαπητόν του ἀδελφὸν Βενιαμίν ἔκλαυσε· κατεφιλήσε δὲ κλαίων καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς του.

Ἔμεις ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ Θεὸς ἐβουλεύσατο εἰς ἀγαθὰ (Γεν. ν. 20).

24. Ὁ Ἰακώβ ἐν Αἰγύπτῳ.

Μαθὼν ὁ Φαραὼ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἦσαν εἰς τὴν Αἰγύπτου, ἐχάρη καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δῶρα πολύτιμα καὶ ἀμάξας διὰ νὰ μεταφέρωσι τὸν γέροντα Ἰακώβ καὶ ὄλα τὰ ὑπάρχοντά των εἰς τὴν Αἰγύπτου.

Πρωτ. 1806
Ἀριθ. Δεσφ. 1630

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Γ. Κοινιάδην καὶ Γ. Καλαρῶν.
Ἀπαντῶσα ἡ Σύνοδος τῆ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1889 ἀναφο-
ρᾶ ὑμῶν, ἀνακοινῶται ὑμῖν, δι διεξελθοῦσα τὴν ἐφ'
φιλοπονηθεῖσαν **ἹΕΡΑΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ**
ΘΗΚΗΣ καὶ οὐδὲν τὸ ἀπᾶδον εὐροῦσα ἐν αὐτῇ πε-
πνεύμα τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἐγκρίνει δημοσιε-
αὐτήν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 16 Νοεμβρίου 1892.

+ Ὁ Ἀθηνῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ Πρόεδρος
+ Ὁ Δαρίσης ΝΕΟΦΥΤΟΣ
+ Ὁ Δημοτηριάδος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
+ Ὁ Μανινείας καὶ Κυνοουρίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ
Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμανδρίτης ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πᾶν ἀντίτυπον φέρει τὴν κάτωθι ὑπογραφήν τῶν συγγρα-
φῶν.

Γ. Κοινιάδης

Οι ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἐπανελθόντες εἰς Χαναάν, ἀνήγγειλαν εἰς τὸν πατέρα των, ὅτι ὁ Ἰωσήφ ζῆ καὶ εἶνε ἄρχων τῆς Αἰγύπτου. Ἄλλ' οὗτος κατ' ἀρχάς μὲν δὲν ἐπίστευσε τοὺς λόγους αὐτῶν. κατόπιν δὲ, ὅτε εἶδε τὰ δῶρα καὶ τὰς ἀμάξας, ἐπίσθη καὶ ἐσπυ-
σεν εἰς Αἴγυπτον.

Μαθὼν ὁ Ἰωσήφ ὅτι ἔρχεται ὁ πατήρ του, ἐξῆλθεν εἰς προῦ-
πάντησιν αὐτοῦ καὶ καθὼς τὸν εἶδεν, ἐρρίφθη κλαίων εἰς τὰς ἀγ-
κάλας του. Ὁ δὲ γέρον Ἰακώβ σφίγγων τὸν υἱόν του ἐπὶ τοῦ στή-
θους του ἔλεγε : « Τώρα θὰ ἀποθάνω, Θεέ μου, εὐχαριστημένος,
διότι εἶδον τὸν υἱόν μου ζῶντα καὶ εὐτυχή ».

Ὁ Ἰωσήφ παρουσίασε τὸν πατέρα του εἰς τὸν Φαραῶ, ὅστις
τῷ παρεχώρησε τὴν εὐφορον χώραν Γεσὲν πρὸς κατοικίαν.

Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἂν θέλῃς νὰ εὐδαι-
μονήσῃς καὶ νὰ γίνῃς μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς (Ἐντολὴ Ε').

25. Θάνατος τοῦ Ἰακώβ καὶ τοῦ Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰακώβ ἐζῆσεν ἐν Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη. Προσηθάνθη δὲ
τὸ τέλος τῆς ζωῆς του καὶ καλέσας τοὺς υἱούς του παρὰ τὴν κλίνην
του ἠλόγησεν αὐτούς. Εὐλογῶν δὲ τὸν Ἰούδαν προεφήτευσεν,
ὅτι ἐμελλε νὰ γεννηθῆ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.
Παρήγγειλε δὲ εἰς τοὺς υἱούς του νὰ μεταφέρωσι τὸ σῶμά του εἰς
τὴν γῆν Χαναάν. Ἀπέθανε δὲ ἡσυχῶς εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν τεσσαρά-
κοντα ἑπτὰ ἐτῶν, περὶ τὸ 2000 πρὸ Χρ.

Ὁ Ἰωσήφ ἐζῆσεν ἔτη ἑκατὸν δέκα. Πρὶν δὲ ἀποθάνῃ παρήγγει-
λεν εἰς τοὺς ἀδελφούς του νὰ μεταφέρωσι τὰ ὄστα του εἰς τὴν γῆν
Χαναάν, ὅταν ἐπανελθῶσιν εἰς αὐτήν.

Μακάριοι οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν
(Ματ. 5, 5).

26. Δουλεία τῶν Ἰσραηλιτῶν. Μωϋσῆς.

Ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος Φαραῶ, ὁ ὁποῖος ἀνύψωσε τὸν Ἰωσήφ εἰς
τὸ μέγα ἀξίωμα τῆς ἀντιβασιλείας, μετὰ τινα ἔτη ἀπέθανεν. Ἀνέβη
δὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἄλλος Φαραῶ, ὁ ὁποῖος βλέπων ὅτι οἱ Ἑβραῖοι
ἐπληθύνοντο, ἐσκέφθη νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ. Κατὰ πρῶτον λοιπὸν
ἐπέβαλεν εἰς τοὺς Ἑβραίους βαρείας ἐργασίας καὶ διώρισεν ἐπι-
στάτας, οἱ ὅποιοι ἀνηλεῶς ἐμαστίζωνον πάντα Ἰσραηλίτην διακό-

πτοντα τὴν ἐργασίαν του. Ἐν τούτοις ὁμοῦ οἱ Ἑβραῖοι ἐξηκολούθουν νὰ πληθύνωνται.

Ὁ Φαραὼ βλέπων ὅτι ἐναυάγησε τὸ σχέδιόν του, διενοήθη ἄλλο σκληρότερον. Διέταξε τὰς μαίας νὰ φονεύσωσι κατὰ τὸν τοκετὸν ὅλα τὰ ἄρρενα τέκνα τῶν Ἑβραίων. Αὗται ὁμοῦ φοβούμεναι τὸν Θεόν, δὲν ἐξετέλουν τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως, προφασίζόμεναι, ὅτι αἱ Ἑβραῖαι ἐγέννων, χωρὶς νὰ καλῶσι μαίας. Τότε ὁ σκληρὸς Φαραὼ διεταξε νὰ ῥίπτωνται εἰς τὸν Νεῖλον ποταμὸν ὅλα τὰ ἄρρενα τέκνα τῶν Ἑβραίων.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τῶν βασάνων γυνὴ τις Ἑβραία, ἐνάρετος καὶ θεοσεβής, ἐγέννησε παιδίον ἄρρεν, τὸ ὅποιον ἐκρυπτεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ἐπὶ τρεῖς μῆνας. Ἰδούσα ὁμοῦ ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸ κρύπτῃ περισσότερον, ἔλαβεν ἐν πλεκτὸν κιβώτιον (κόφαν) καὶ χρίσασα αὐτὸ ἐξώθεν μὲ πίσσαν, ἔθεσεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ τέκνον τῆς. Κατόπιν ἔδωκε τὸ κιβώτιον εἰς τὴν θυγατέρα τῆς, ἣ ὅποια τὸ μετέφερεν εἰς τὸν Νεῖλον ποταμὸν καὶ τὸ ἀπέθεσε παρὰ τὴν ὄχθην αὐτοῦ· ἔπειτα ἐκρύβη ἐκεῖ πλησίον καὶ παρετήρει τί θὰ ἀπογίνη.

Μετ' ὀλίγον κατέβη ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ λουσθῇ καὶ ἰδούσα τὸ κιβώτιον, διέταξε νὰ τὸ φέρωσι πρὸς αὐτήν. Εἰς τὴν θέαν δὲ τοῦ νηπίου ἠσθάνθη λύπην ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς καὶ εἶπε : «Βεβαίως τὸ παιδίον τοῦτο θὰ εἶνε Ἑβραίας τινός».

Τότε ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδίου πλητιάσατα εἶπε πρὸς τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως : «Θίελετε νὰ σᾶς φέρω τροφὸν νὰ θηλάσῃ τὸ παιδίον ;»

«Ναί, κόρη μου,» εἶπεν ἡ βασιλόπαις. Ἡ νεᾶνις ἔδραμε πλήρης χαρᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ ἔφερε τὴν μητέρα τῆς, ἣτις ἔλαβε τὸ παιδίον καὶ τὸ ἐθήλαζεν. Ὅτε δὲ τὸ παιδίον ἐμεγάλωτε, παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὴν βασιλόπαιδα, ἣ ὅποια τὸ υἱοθέτησε καὶ τὸ ὠνόμασε Μωϋσῆν (δηλαδὴ ὕδατοςσοτον).

Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν (Ψαλμ. 145, 20).

27. Φυγὴ τοῦ Μωϋσέως καὶ κλήσις αὐτοῦ.

Ὅτε ὁ Μωϋσῆς ἐγένιν ἀνὴρ καὶ ἔμαθε τὴν καταγωγὴν του, ἐλυπεῖτο πολὺ βλέπων τοὺς ὁμοφύλους του ὑποφέροντας τόσα δεινὰ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐσκέπτετο νὰ εὔρῃ μέσον νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτούς.

Ἡμέραν τινα βλέπει Αἰγυπτίον τινα νὰ δέρῃ ἀνηλεῶς ἕνα

Ἐβραϊον. Ὁ Μωϋσῆς ὠργίσθη πολὺ διὰ τοῦτο καὶ ἀρπάσας ἐν βό-
παλον ἐκτύπησε τὸν Αἰγύπτιον εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐφόνευσεν αὐ-
τόν. Ἐνεκα τούτου ἠναγκάσθη νὰ φύγη ἐξ Αἰγύπτου καὶ μετέβη
εἰς τὴν γῆν Μαδιάμ, ὅπου τὸν ὑπεδέχθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἱερέως τις
ὀνομαζόμενος Ἰσθόρ. Οὗτος κατέστησε τὸν Μωϋσῆν ποιμένα τῶν
προβάτων του καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν σύζυγον τὴν θυγατέρα του
Σεπφώραν.

Βόσκων ὁ Μωϋσῆς ἡμέραν τινα τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ του
ἐπὶ τοῦ ὄρους Χωρήβ, πλησίον τοῦ Σινᾶ, βλέπει αἰφνης ἀπέναντί
του φλόγα μεγάλην ἐξερχομένην ἐκ τινος βάτου καὶ ἡ βάτος δὲν
ἐκαίετο καὶ ἀκούει φωνὴν ἐκ τῆς βάτου λέγουσαν·

«Μωϋσῆ, Μωϋσῆ, μὴ πλησιάσης, διότι ὁ τόπος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου
ἴστασαι, εἶνε ἅγιος. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου Ἀβραάμ,
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ». Ὁ Μωϋσῆς ἐντρομος ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω
καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του. Ὁ Θεὸς λέγει πάλιν πρὸς αὐτόν·

«Μωϋσῆ, εἶδον τὰ δυστυχήματα, τὰ ὅποια ὑποφέρει ὁ λαός
μου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπεφάσισα νὰ ἐλευθερώσω αὐτὸν καὶ νὰ ὀδη-
γήσω εἰς τὴν γῆν Χαναάν. Πήγαινε εἰς τὸν Φαραῶ καὶ εἶπε εἰς
αὐτὸν νὰ ἀφήσῃ τοὺς Ἰσραηλίτας νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς Αἰγύπτου».

«Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Μωϋσῆς, δὲν εἶμαι ἰκανὸς νὰ ἀναλάβω τοι-
οῦτον ἔργον. Ὁ Φαραῶ δὲν θὰ πεισθῆ εἰς τοὺς λόγους μου, σὶ δὲ
Ἰσραηλῆται δὲν θὰ πιστεύσωσιν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες».

«Ἐχε θάρρος, εἶπεν ὁ Θεός· πήγαινε εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ
λάβε βοηθὸν τὸν ἀδελφόν σου Ἀαρών, ἐπειδὴ εἶσαι βραδύγλωσσος·
ἐγὼ δὲ θὰ εἶμαι πάντοτε πλησίον σου καὶ θὰ σὲ συνδράμω εἰς τὸ
μέγα τοῦτο ἔργον».

Ὁ Μωϋσῆς ὑπήκουσε· παραλαβὼν δὲ τὴν οἰκογένειάν του καὶ
τὸν Ἀαρών, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς
Ἰσραηλίτας τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύσεώς του.

Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ τὸν Κύριον, καὶ
ὁ Κύριος ἔσται ἡ ἐλπίς αὐτοῦ (Ἱερ. 17, 7).

28. Αἱ δέκα πληγαὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρών παρουσιασθέντες εἰς τὸν Φαραῶ εἶπον
ὅτι ὁ Θεὸς τὸν διατάσσει νὰ ἐξαποστείλῃ τοὺς Ἰσραηλίτας εἰς τὴν
γῆν αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ Φαραῶ ὄχι μόνον ἠρηγήθη νὰ ὑπακούσῃ, ἀλλὰ

καὶ διέταξε νὰ ἐπιβαρυνθῶσι διὰ περισσοτέρων ἐργασιῶν οἱ Ἰσραηλίται.

Τότε ὁ Θεὸς πρὸς τιμωρίαν ἔστειλε κατὰ τῆς Αἰγύπτου δέκα πληγὰς, ἡ τελευταία τῶν ὀποίων ἦτο ἡ φοβερωτέρα. Ἄγγελος Κυρίου ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς ἐφόνευσεν ὅλα τὰ πρωτότοκα τέκνα τῶν Αἰγυπτίων. Πρὶν ὅμως ἐπέλθῃ ἡ τελευταία πληγὴ, ὁ Μωϋσῆς παρήγγειλεν εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ σφάξωσιν ἕκαστος οἰκογενειάρχης ἄρνιον ἑνὸς ἔτους, νὰ τὸ φάγωσι μὲ ἄζυμον ἄρτον καὶ χόρτα πικρά. Διὰ τοῦ αἵματος δὲ τοῦ ἄρνιου νὰ ἐπαλειφῶσι τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν των, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ ὁ θανατηφόρος ἄγγελος.

Φόβος μέγας καὶ ἀπελπισία τότε κατέλαβε τὸν Φαραῶ· προσκαλέσας δὲ τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν εἶπε πρὸς αὐτοὺς : « Λάβετε ὅλα τὰ πράγματά σας καὶ τὰ ζῶά σας καὶ ἐξέλθετε ἐκ τῆς Αἰγύπτου ».

Οἱ Ἰσραηλίται ἀμέσως ἠτοιμάσθησαν· παρέλαβον δὲ καὶ τὰ ὀστᾶ τοῦ Ἰωσήφ καὶ ἀνεχώρησαν. Ἦσαν δὲ μόνον οἱ ἄνδρες ἑξακόσσιαι χιλιάδες, χωρὶς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων (1600 πρὸ Χρ.). Ἐκτοτε οἱ Ἰσραηλίται ἑορτάζουσι κατ' ἔτος εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτου τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων καὶ τοῦ ἄμνου, ἣτις ὀνομάζεται Πάσχα.

Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐξολοθρεύσει.

29. Καταποντισμὸς τῶν Αἰγυπτίων.

Ἀναχωρήσαντες οἱ Ἰσραηλίται ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπορεύοντο ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἀαρὼν εἰς τὴν γῆν Χαναάν. Ὁ Φαραῶ ὅμως μετενόησε, διότι ἀφῆκεν αὐτοὺς νὰ φύγωσι καὶ παραλαβὼν πολὺν στρατὸν τοὺς κατεδίωξεν. Οἱ Ἰσραηλίται εἶχον φθάσει εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, ὅτε εἶδον μακρόθεν τοὺς Αἰγυπτίους ἐρχομένους κατ' αὐτῶν. Φόβος κατέλαβε τότε αὐτοὺς· ἀλλὰ κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ ἐξέτεινεν ὁ Μωϋσῆς τὴν ράβδον του εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀμέσως τὰ ὕδατα διεχωρίσθησαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ἔμεινεν ἐν τῷ μέσῳ ξηρὰ ὁδός, διὰ τῆς ὁποίας ἐπέρασαν οἱ Ἰσραηλίται εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος ἀβρόχοις ποσὶ. Μετ' ὀλίγον ἔφθασαν καὶ οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ καθὼς εἶδον τὰ ὕδατα κεχωρισμένα, εἰσῆλθον εἰς αὐτήν. Ἄλλ' ὁ Μωϋσῆς ἐξέτεινε πάλιν κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ τὴν ράβδον του καὶ πα-

ραυτα ἐπανήλθον τὰ ὕδατα εἰς τὴν θέσιν των καὶ ἐπνιξαν ὄλους τοὺς Αἰγυπτίους.

Οἱ Ἰσραηλῖται ἰδόντες ταῦτα ἐδόξασαν τὸν Θεὸν διὰ τὴν σωτηρίαν των.

Ἐπικάλαισέ με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ δάσεις με (Ψαλμ. 49, 15).

30. Οἱ Ἰσραηλῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης μέχρι τῆς γῆς Χαναάν ἐκτείνε-
ται χώρα ἔρημος καὶ ἀκατοίκητος. Προχωρήσαντες δὲ ἐντὸς αὐτῆς
οἱ Ἰσραηλῖται, δὲν εὕρισκον ὕδωρ νὰ πῶσι καὶ ἤρχισαν νὰ γογ-
γύζωσι κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἀαρών. Φθάσαντες δὲ μετ' ὀ-
λίγον εἰς Μαρράν, εὗρον μὲν ἐκεῖ ὕδωρ, ἀλλ' ἦτο πικρὸν καὶ δὲν
ἠδύναντο νὰ τὸ πῶσιν· ἀλλ' ὁ Μωϋσῆς διὰ τῆς θείας βοηθείας
μετέβαλεν αὐτὸ εἰς γλυκὺ. Ἐπειτα ἐξηγνηθήτησαν αἱ τροφαὶ των
καὶ δὲν εὕρισκον τί νὰ φάγωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ὁ Θεὸς ἀπέστειλε
τότε πρὸς αὐτοὺς τὴν μὲν ἐσπέραν πλήθος ὀρτύγων, τὴν δὲ πρωΐαν
ἐβρεξεν ἐξ οὐρανοῦ τροφὴν γλυκεῖαν, ὀνομαζομένην Μάννα. Ἐρρι-
πτε δὲ αὐτὴν καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλὴν τοῦ Σαββάτου.

Καὶ ἄλλοτε οἱ Ἰσραηλῖται ἔλαβον ἀνάγκην ὕδατος καὶ ἐγόγ-
γυζον κατὰ τοῦ Μωϋσέως. Οὗτος δὲ κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ
ἐκτύπησε διὰ τῆς ράβδου του μίαν πέτραν καὶ ἀμέσως ἀγέβλυτεν
ὕδωρ πολὺ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ ὁ δίδως τὴν
τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ· ἀνοίγεις σὺ τὴν χειρὰ σου καὶ ἐμπι-
πλᾶς πᾶν ζῶον εὐδοκίας (Ψαλμ. 114. 15 καὶ 16).

31. Αἱ δέκα ἐντολαί.

Οἱ Ἰσραηλῖται τὸν τρίτον μῆνα ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των ἐκ
τῆς Αἰγύπτου ἔφθασαν εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ
ὀποίου ἐστρατοπέδευσαν. Ἀναβάς δὲ ἡμέραν τινὰ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸ
ὄρος ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, ἣτις εἶπε πρὸς αὐτόν : «Παράγ-
γειλον εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας, Μωϋσῆ, νὰ νηστεύσωσι καὶ νὰ καθα-
ρισθῶσι σήμερον καὶ αὔριον καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ εἶνε ἔτοιμοι».

Ὁ Μωϋσῆς ἐξετέλεσεν ἀμέσως τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ. Ὅσοι
δὲ ἦλθεν ἡ τρίτη ἡμέρα καὶ ὁ Μωϋσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, σκοτεινὰ

νέφη ἐκάλυψαν αὐτό, ἀστραπαὶ διεσπαιροῦντο καὶ βρονταὶ φοβεραὶ ἤκούοντο. Γενομένης δὲ κατόπιν σιγῆς, ἤκουσθη ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ λέγουσα :

1) Ἐγὼ εἰμὶ Κύριος ὁ Θεός, ὁ ἐξαγαγὼν σε ἐκ τῆς Αἰγύπτου· οὐκ ἔσονται σοὶ ἕτεροι θεοὶ πλὴν ἐμοῦ. 2) Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῆ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς· οὐ προσκυνήσεις οὐδὲ λατρεύσεις αὐτοῖς. 3) Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαιῶ. 4) Μνήσθημι τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων τοῦ ἀγιαζέιν αὐτήν· ἐξ ἡμέρας ἐργάζου καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ Σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. Οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ ἔργον τι. 5) Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς. 6) Οὐ φονεύσεις. 7) Οὐ μοιχεύσεις. 8) Οὐ κλέψεις. 9) Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. 10) Οὐκ ἐπιθυμήσεις ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστίν.

Αὗται εἶνε αἱ δέκα ἐντολαί, αἵτινες λέγονται καὶ δεκάλογος τοῦ Μωϋσέως καὶ νόμος τοῦ Θεοῦ ἡθιχός. Ἐγράφησαν δὲ αἱ ἐντολαὶ αὗται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ δύο πλακῶν καὶ ἐδόθησαν εἰς τὸν Μωϋσῆν, ὅστις ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ ὄρους τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ νύκτας.

Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶμεν καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσιν (Α. Ἰω. 5, 3).

32. Ὁ χρυσοῦς μόνοςχος.

Ἐπειδὴ ὁ Μωϋσῆς ἐβράδυνε νὰ κατέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, οἱ Ἰσραηλίται ἐνόμισαν ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πλέον καὶ διὰ τοῦτο κατεσκεύασαν ἕνα μόνοςχον χρυσοῦν καὶ τὸν προσεκύουν ὡς Θεόν.

Ὁ Μωϋσῆς κατέβαινεν ἐκ τοῦ ὄρους ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἰσραηλίται ἐθυσίαζον περὶ τοῦ μόνοςχου. Καθῶς δὲ εἶδε τὴν ἀθλίαν ταύτην κατάστασιν τοῦ λαοῦ, ἐθυμώθη τόσον, ὥστε ἔριψε κατὰ γῆς τὰς δύο λιθίνας πλάκας τοῦ νόμου καὶ συνέτριψεν αὐτάς, τὸν δὲ χρυσοῦν μόνοςχον κατέκαυσε καὶ τοὺς πρωταίτιους τοῦ φοβεροῦ τούτου ἐγκλήματος αὐστηρῶς ἐτιμώρησεν.

Οἱ Ἰσραηλίται μετενόησαν ἐκ βάθους καρδίας διὰ τὴν ἀσέβειάν των καὶ ἐλάτρευσαν πάλιν τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ὁ δὲ πανά-

γαθός Θεός ἐδέχθη τὴν μετάνοιαν τοῦ λαοῦ του καὶ συνεχώρησεν αὐτόν. Μετὰ ταῦτα ἀνέβη πάλιν ὁ Μωϋσῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους καὶ ἔγραψεν ἐπὶ δύο ἄλλων πλακῶν τὰς δέκα ἐντολάς καὶ τὰς ἔθεσεν ἐντὸς περικεχυρωμένης καὶ διὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένης θήκης, ἧτις ὠνομάσθη *Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης*. Τὴν θήκην δὲ ταύτην ἔθεσεν ἐντὸς τῆς *Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου*. Ἡ σκηνὴ αὕτη ἦτο πολυτελέστατος κινητὸς ναός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐτοποθετήθη ἡ ἱερὰ τράπεζα, λυχνία πολύφωτος καὶ θυσιαστήριον χρυσοῦν, ἵνα θυμῶσι θυμίαμα εὐώδες ἐνώπιον τῆς Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης. Παρὰ τὴν θύραν δὲ τῆς σκηνῆς ἐτοποθετήθη θυσιαστήριον, ἐν τῷ ὁποίῳ προσεφέροντο ὀλοκαυτώματα, μόσχοι καὶ κριοὶ καὶ ἐκ τῶν πετεινῶν τρυγῶνες ἢ περιστεραί. Ἀρχιερεὺς δὲ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔγινεν ὁ Ἀαρὼν κατ'ἐντολήν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Μωϋσῆν. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Ἀαρὼν τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέως διαδοχικῶς ἐλάμβανον οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ.

Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις (Ματθ. 4, 10).

33. Κατασκοπέυσις τῆς γῆς Χαναάν.

Ἀναχωρήσαντες οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐκ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἔφθασαν πλησίον τῆς γῆς Χαναάν. Τότε ὁ Μωϋσῆς ἐξέλεξε δώδεκα ἀνδρας, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦσαν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ ὁ Χάλεβ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν γῆν Χαναάν.

Ἐπιστρέψαντες αὐτοὶ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἔφεραν ὡς δείγμα τῆς εὐφορίας τῆς χώρας ταύτης πολλοὺς ὠραίους καρπούς. Εἶπον δὲ ὅτι εἶνε γῆ ῥέουσα μέλι καὶ γάλα, ἀλλὰ κατοικεῖ αὐτὴν λαὸς ῥωμαλέος, ὅστις ἔχει πόλεις μεγάλας καὶ ἰσχυράς. Οἱ Ἰσραηλιταὶ ἀκούσαντες ταῦτα ἐφοβήθησαν καὶ ἤρχισαν νὰ γογγύζωσι κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἀαρὼν. Τότε ὁ Θεὸς ὀργισθεὶς διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀχαριστίαν των, κατεδίκασεν αὐτοὺς νὰ πλανῶνται τεσσαράκοντα ἔτη εἰς τὴν ἔρημον καὶ μόνον οἱ ἔχοντες ἡλικίαν μικροτέραν τῶν εἰκοσιν ἐτῶν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Χαναάν καὶ μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ ὁ Χάλεβ.

Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ὑμῶν, τίς καθ' ὑμῶν; (Ῥωμ. 8, 31, 3).

34. Θάνατος τοῦ Μωϋσέως.

Οἱ Ἰσραηλιταὶ περιπλανώμενοι εἰς τὴν ἔρημον καὶ ταλαιπωρούμενοι ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἀαρὼν καὶ ἐξηγεί-

ροντο κατά αὐτῶν, ἀλλ' ἐτιμωροῦντο διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀχαριστίαν των. Ἀφοῦ δὲ παρήλθον τεσσαράκοντα ἔτη καὶ ἀπέθανον πάντες οἱ ἐν ἡλικίᾳ Ἰσραηλῖται, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ἀαρὼν εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν εἴκοσι τριῶν ἐτῶν, διέταξεν ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆν νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς νέους Ἰσραηλῖτας εἰς τὰ σύνορα τῆς γῆς Χαναάν.

Ὅτε δὲ ἔφθασαν ἐκεῖ, προσεκάλεσεν ὁ Μωϋσῆς τὸν λαὸν καὶ εἶπεν : « Ἐγὼ θὰ ἀποθάνω μετ' ὀλίγον καὶ δὲν θὰ ἀξιωθῶ νὰ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν· σεῖς ὁμῶς, ἐὰν μείνητε πιστοὶ εἰς τὸν Θεόν, θὰ εἰσέλθητε εἰς τὴν εὐλογημένην χώραν τῆς Χαναάν. Μένετε πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ μὴ λησμονῆτε τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ὀφείλετε εἰς αὐτόν. Αὐτὸς σᾶς ἠλευθέρωσεν ἐκ τῆς δουλείας τῶν Αἰγυπτίων, αὐτὸς σᾶς ἔθρεψεν ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου μετὰ τὸν οὐράνιον ἄρτον καὶ σᾶς ἐπότισε μετὰ ὕδαρ, αὐτὸς τέλος σᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν χώραν ταύτην, ἐνθα ῥέει μέλι καὶ γάλα. Ἀγαπᾶτε τὸν Κύριον καὶ πράττετε σύμφωνα μετὰ τὰς ἐντολάς του, ἐὰν θέλητε νὰ ἀνυψώητε εἰς μέγα καὶ εὐτυχὲς ἔθνος».

Ταῦτα εἶπεν ὁ Μωϋσῆς καὶ διώρισε διάδοχόν του τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ. Ἐπειτα δὲ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος Ναβαῦ καὶ ἰδὼν μακρόθεν τὴν Χαναάν ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν εἴκοσι ἐτῶν περὶ τὸ 1560 πρὸ Χρ. Τὸν θάνατον τοῦ Μωϋσέως ἐθρήνησαν οἱ Ἰσραηλῖται ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας.

Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς (Ἀποκάλ. 2, 10).

35. Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἀναλαβὼν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μωϋσέως τὴν ἀρχηγίαν τῶν Ἰσραηλιτῶν ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, τὸν ὁποῖον διέβησαν ἀβρόχοις ποσίν, ὅπως ἄλλοτε τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν. Κατόπιν ἐπολιορκῆσαν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας τὴν ἰσχυρὰν πόλιν Ἰεριχώ καὶ ἐκυρίευσαν αὐτήν.

Ἐκεῖθεν προχωρῶν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐξηκολούθησε τὸν πόλεμον κατὰ τῶν βασιλέων τῆς Χαναάν. Ἀφοῦ δὲ κατετρόπωσεν αὐτούς, διεμοίρασε τὴν κατακτηθεῖσαν χώραν εἰς τὰς διαφόρους φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Μόνη ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ δὲν ἔλαβε μερίδιον, διότι ἦτο φυλὴ ἱερατικὴ καὶ ἔπρεπε νὰ εἶνε δισπαρμένη μεταξύ ὄλου τοῦ λαοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τελειώσας τὸ ἔργον, ὅπερ εἶχεν ἀναλάβει, ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν δέκα ἐτῶν περὶ τὸ 1540 πρὸ Χρ. Ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσης, μηδὲ φοβηθῆς, ὅτι μετὰ σοῦ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα, οὐ ἐὰν πορεύῃ (Ἰησ. Ναυῆ 1, 9).

36. Ἱστορία τοῦ Ἰώβ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μωϋσέως ἔζη εἰς πόλιν τινὰ τῆς Ἀραβίας ἄνθρωπός τις δίκαιος καὶ εὐσεβῆς ὀνομαζόμενος Ἰώβ, ὅστις εἶχεν ἑπτὰ υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας, ἦτο δὲ πλουσιώτατος. Αἰφνης ὁμως φοβεραὶ καὶ ἀλλεπάλληλοι συμφοραὶ ἐπέπεσον κατ' αὐτοῦ. Διὰ τῶν ταλαιπωριῶν τούτων ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰώβ.

Ἡμέραν τινὰ ἦλθεν ὑπηρέτης τις, ὅστις τῷ ἀνήγγειλεν, ὅτι οἱ ὑπηρέται τοῦ ἐφονεύθησαν ὑπὸ ληστῶν, αἱ δὲ βόες καὶ οἱ ὄνοι διηρπάγησαν, αὐτὸς δὲ μόνος ἐσώθη. Μετ' ὀλίγον δὲ ἦλθε τρέχων ἄλλος ὑπηρέτης καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἰώβ: «Πῦρ κατέπεσεν ἐξ οὐρανοῦ καὶ κατέκαυσε τὰ πρόβατά σου καὶ τοὺς ποιμένας σου». Δὲν εἶχε τελειώσει τοὺς λόγους του, καὶ ἰδοὺ παρουσιάζεται ἄλλος ὑπηρέτης καὶ λέγει: «Οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐφονεύθησαν ἐν ᾧ ἔτρωγον καὶ διεσκέδαζον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ, ἐπῆλθεν αἰφνης ἄνεμος σφοδρότατος, ὅστις κατεκρήμνισε τὴν οἰκίαν καὶ κατεπλάκωσε πάντας».

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἰώβ δὲν ἐγόγγυσεν, ἀλλὰ πεσὼν κατὰ γῆς προσεκύνησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε: «Γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός μου, γυμνὸς καὶ θὰ ἀπέλθω. Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφῆρσεν. Ἄς εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον».

Μετὰ τινὰ χρόνον ὁ Ἰώβ ἔπαθε καὶ ἄλλην συμφορὰν· πληγαὶ ὀδυνηραὶ ἐκάλυψαν τὸ σῶμά του ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ἄλλ' ὁ δίκαιος οὗτος ἀνὴρ ὑπέμεινε καὶ τὴν συμφορὰν ταύτην χωρὶς νὰ γογγύσῃ κατὰ τοῦ Θεοῦ. Ἡ δὲ γυνὴ του ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορῇ, ἐπίκραινεν αὐτὸν διὰ τῶν ἐξῆς λόγων: «Ἔως πότε θὰ ἐλπίζῃς εἰς τὸν Θεόν; Δὲν βλέπεις ὅτι ἡ εὐσέβειά σου καὶ ἡ πεποίθησίς σου εἰς τὸν Θεὸν ἐν σέ ὠφέλησαν τίποτε;» «Τί λέγεις; ἀπεκρίνετο τότε μετ' ἀγανακτήσεως ὁ Ἰώβ. Τὰ καλὰ ἐδέχθημεν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Κυρίου· διατί νὰ μὴ δεχθῶμεν καὶ τὰ κακὰ;»

Ἡμέραν τινὰ τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰώβ ἦλθον νὰ τὸν παρηγορήσωσι διὰ τὰ δυστυχήματά του· τόσον δὲ συνεκινήθησαν ἰδόντες τὴν

ἀθλίαν κατάστασίν του, ὥστε ἐφ' ἱκανὸν χρόνον δὲν ἠδύναντο νὰ ὀμιλήσωσι. Κατόπιν δὲ ἀντὶ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτὸν καὶ ἐνισχύσωσι τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πεποιθήσιν του, τούναντίον περιέπαιξαν τὴν πίστιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Κύριον καὶ ἠῤῥησαν τὰς δύνας του.

Ὁ Ἰῶβ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν δεινῶν του οὐδέποτε ἐγόγγυσε κατὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐδοξολόγει τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Μόνον ἡμέραν τινὰ ἕνεκα τῶν φοβερῶν πόνων, τοὺς ὁποίους ἠσθάνετο, ἐξέφρασε μικρὸν τι παράπονον. «Κατηραμένη νὰ εἶνε ἡ ἡμέρα, εἶπε, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγεννήθην. Διὰ τί νὰ μὴ ἀποθάνω ἀμέσως μετὰ τὴν γέννησίν μου ;»

Ὁ Θεὸς ἰδὼν τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν πίστιν τοῦ Ἰῶβ, καὶ τὴν ὑγίαν ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ ὅσα τέκνα εἶχε πρότερον τῷ ἐχάρισε καὶ πλουσιώτερον καὶ εὐτυχέστερον τὸν ἀποκατέστησεν.

Οὕτως ὁ Θεὸς ἀντήμειψε τὴν πίστιν τοῦ Ἰῶβ· ἐζήτησε δὲ ἔλτοτε οὗτος εὐτυχῆς καὶ ἀπέθανε πλήρης ἡμερῶν.

Ὡσπερ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ χρυσός, οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρὰ Κυρίῳ (Παρ. Σολ. 17, 3).

37. Κριταί.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ οἱ Ἰσραηλῖται ἀναμιγνυόμενοι μετὰ τῶν ἀλλοφύλων ἐλητμόνουσαν τὸν πανάγαθον Θεὸν καὶ τὰς εὐεργεσίας αὐτοῦ, ἐξέκλινον τῆς εὐθείας ὁδοῦ καὶ περιέπιπτον εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν. Τότε ὁ Θεὸς τοὺς ἐτιμῶρει διὰ τὰς ἁμαρτίας των, ῥίπτων αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν των, οἵτινες ὑπεδούλων καὶ σκληρῶς ἐβασάνιζον αὐτούς.

Οἱ Ἰσραηλῖται ἐν ταῖς συμφοραῖς των ἐνεθυμοῦντο πάλιν τὸν ἀληθινὸν Θεόν, μετενόουν ἐκ βάθους καρδίας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ὁ δὲ φιλόανθρωπος Θεὸς ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ἄνδρας εὐσεβεῖς καὶ ἰσχυροὺς, οἱ ὅποιοι ὠδήγουν τοὺς Ἰσραηλῖτας ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν των, ἀπήλλασσον αὐτοὺς ἀπὸ τῆς δουλείας καὶ ἐπανάφερον εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ὠνομάζοντο *Κριταί*.

Οἱ Κριταὶ ἐκυβέρνησαν τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν ἐπὶ τετρακόσια περίπου ἔτη (1540 μέχρι 1100 πρὸ Χρ.). Οἱ ἐπισημότεροι δὲ ἐκ τῶν Κριτῶν ἦσαν ὁ Γεδεὼν, ὁ Ἰεφθάε, ὁ Σαμφών, ὁ Ἡλεὶ καὶ ὁ Σαμουήλ.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Ι. Δημιουργία τοῦ κόσμου.

Κόσμον ὀνομάζομεν τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν καὶ πάντα τὰ ἄλλα δημιουργήματα.

Ὁ Θεὸς εἰς ἕξ ἡμέρας ἐδημιούργησε τὸν κόσμον διὰ μόνου τοῦ λόγου αὐτοῦ.

Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ἔγινε τὸ φῶς· διεχώρισε δὲ τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους καὶ ἐκάλεσε τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ἔγινε τὸ στερέωμα, τὸ ὅποιον ἐκάλεσεν οὐρανόν.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς καὶ ἐχωρίσθη ἡ θάλασσα ἀπὸ τῆς ξηρᾶς· καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε χόρτα, δένδρα καρποφόρα καὶ διάφορα ἄλλα φυτὰ.

Τὴν τετάρτην ἡμέραν εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ἔγιναν οἱ φωστῆρες τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες διὰ νὰ φωτίζωσι.

Τὴν πέμπτην ἡμέραν εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ἔγιναν οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Τὴν ἕκτην ἡμέραν εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ ἔγιναν πάντα τὰ ζῶα τῆς γῆς, τὰ τετράποδα καὶ τὰ ἔρπετά.

Ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶδεν ὅτι πάντα ἦσαν ἔτοιμα, ἀπεφάσισε νὰ δημιουργήσῃ καὶ ἐν πλάσμα τελειότατον, τὸ ὅποιον νὰ δύναται νὰ θαυμάζῃ τὸ μεγαλεῖον, τὴν ἁρμονίαν καὶ τὸ κάλλος τῶν ἔργων αὐτοῦ. Ἀπεφάσισε δηλαδὴ νὰ πλάσῃ τὸν ἄνθρωπον : » Ἄς ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ ὁμοίωσιν».

Ταῦτα εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ λαβὼν ἐκ τῆς γῆς χῶμα ἐπλάσε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτὸν ψυχὴν λογικὴν καὶ ἀθάνατον· ὠνόμασε δὲ αὐτὸν Ἀδάμ.

Ὁ Θεὸς εἶδεν ὅτι δὲν εἶνε καλὸν νὰ μένη ὁ ἄνθρωπος μόνος καὶ ἀποκοιμίσας τὸν Ἀδάμ, ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν του καὶ ἐπλάσε τὴν πρώτην γυναῖκα, τὴν ὅποιαν ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀδάμ σύντροφον καὶ βοηθόν. Ὁ Ἀδάμ ὠνόμασε ταύτην Εὐάν.

38. Γεδιών.

Πρὸς νότον τῆς Παλαιστίνης κατόικουν οἱ Μαδιανῖται. Οὗτοι ἦσαν ἐχθροὶ τῶν Ἑβραίων καὶ ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη κατὰ συνέχειαν εἰσέβαλλον εἰς τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ἐπέφερον φοβερὰν καταστροφήν. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος βλέπων ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἤκουσε τὰς δεήσεις αὐτῶν καὶ τοὺς ἔσωσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Μαδιανιτῶν ὡς ἔζης.

Εἰς μικρὰν τινα πόλιν τῆς Παλαιστίνης ἔζη τότε νέος τις ὀνομαζόμενος Γεδεὼν. Πρὸς αὐτὸν ἔλθων ἄγγελος Κυρίου τὸν διέταξε νὰ γίνῃ ἀρχηγὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ νὰ σώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων. Ὁ Γεδεὼν παραλαβὼν τριακοσίους ἀνδράς καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ κατετρόπωσε τοὺς Μαδιανίτας. Οὕτως ἐσώθησαν οἱ Ἰσραηλιταὶ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἀλλοφύλων.

Μετὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην νίκην ἔγινεν ὁ Γεδεὼν Κριτὴς τῶν Ἑβραίων καὶ ἐκυβέρνησεν αὐτοὺς μέχρις ἐσχάτου γήρατος μετὰ πολλῆς φρονήσεως καὶ δικαιοσύνης.

Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν (Ψαλμ. 421, 2).

39. Ἰεφθάε.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γεδεὼν οἱ Ἰσραηλιταὶ ὑπέπεσον πάλιν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ ἐλησμόνησαν τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἀλλὰ ταχέως ἐτιμωρήθησαν ὑποδουλωθέντες ὑπὸ τῶν Ἀμμωνιτῶν, οἱ ὅποιοι ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐβασάνιζον αὐτοὺς. Ἐπὶ τέλος ὁμοῦς μετενόησαν καὶ ἐζήτησαν τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεὸς ὑπήκουσε τῆς δεήσεώς των καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ὡς κριτὴν τὸν Ἰεφθάε, ἀνδρα θεοσεβῆ καὶ ἀνδρεῖον.

Ὁ Ἰεφθάε ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Ἀμμωνιτῶν, ἐνίκησεν αὐτούς, καὶ οὕτως ἀπληθύνωσεν τοὺς Ἰσραηλίτας.

Ἀγαθὸν πεποιθῆναι ἐπὶ Κύριον ἢ πεποιθῆναι ἐπ' ἄνθρωπον (Ψαλμ. 118, 8).

40. Σαμψών.

Οἱ Ἰσραηλιταὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰεφθάε περιέπεσον ἕνεκα τῆς ἀσεβείας των ὑπὸ τὴν δουλείαν τῶν Φιλιστῶν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἠλευθέρωσεν αὐτοὺς ὁ Σαμψών.

Ὁ Σαμφὼν εἶχε κόμην μακρὰν καὶ σωματικὴν δύναμιν τεραστίαν. Οὗτος δὲν ὑπέφερε νὰ βλέπῃ τοὺς Φιλισταίους βασινίζοντας τοὺς ὁμοφύλους του καὶ πάντοτε ἐσκέπτετο τίνι τρόπῳ νὰ τοὺς βλάψῃ. Ἰδοὺ δὲ τί ἐπραξεν.

Ὅτε τὰ σιτηρὰ ἦσαν ἔτοιμα πρὸς θερισμόν, ἐξῆλθεν εἰς τοὺς ἀγρούς, συνέλεξε τριακοσίας ἀλώπεκας, ἔδωκεν αὐτάς οὐρανὸν μετ' οὐρανὸν ἀνά δύο, ἔθεσεν μεταξὺ τῶν δύο οὐρῶν λαμπάδα ἀνημμένην καὶ ἀπέλυσεν αὐτάς εἰς τοὺς ἀγρούς τῶν Φιλισταίων. Αἱ ἀλώπεκες τότε ὤρμησαν διὰ μέσου τῶν σπαρτῶν καὶ κατέκαυσαν αὐτά.

Οἱ Φιλισταῖοι τότε ἀπήτησαν ἀπὸ τοῦ Ἰσραηλῆτις νὰ δέσωσι τὸν Σαμφὼν καὶ νὰ τὸν παραδώσωσιν εἰς αὐτούς. Οὕτω δὲ καὶ ἐγένετο. Αἶφνης ὅμως θραύει οὗτος διὰ μιᾶς τὰ δεσμά του καὶ ἀρπάσας μίαν σιαγόνα ὄνου, ὄρμηξ' κατὰ τῶν Φιλισταίων καὶ φονεύει ὑπὲρ τοὺς χιλίους ἐξ αὐτῶν. Ὁ Σαμφὼν πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους κακῆς τινος γυναικός, Δαλιδᾶς ὀνομαζομένης, ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ δύναμίς του κεῖται εἰς τὰς τρίχας τῆς καφαλῆς του καὶ διὰ τοῦτο οὐδέποτε ἔκοψεν αὐτάς.

Ἡ κακοῦργος γυνὴ εὐθὺς ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τοὺς Φιλισταίους, οἵτινες καιροφυλακῆσαντες τὴν νύκτα, ὅτε ὁ Σαμφὼν ἐκοιμήτο, ἀπέκοψαν τὴν μακρὰν αὐτοῦ κόμην. Τότε οὗτος ἔχασεν ἀμέσως τὴν δύναμίν του. Οἱ δὲ ἀλλόφυλοι συλλαβόντες αὐτόν, ἐξώρυσαν τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ γυρίσῃ μύλον ἐν τῇ φυλακῇ.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἤρχισαν νὰ αὐξάνωσι πάλιν αἱ τρίχες τοῦ τυφλοῦ Σαμφὼν καὶ νὰ ἐπανέρχηται ἡ δύναμίς του.

Ἡμέραν δὲ τινα οἱ Φιλισταῖοι συναχθέντες εἰς οἰκίαν τινα διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν αὐτῶν Δαγῶν, προσήγαγον καὶ τὸν Σαμφὼν καὶ ἐνέπαιζον αὐτόν. Τὸν ἔστησαν δὲ μεταξὺ τῶν δύο στύλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίζετο τὸ ὄλον οἰκοδόμημα. Τότε ὁ Σαμφὼν ἐπικαλεσθεὶς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐναγκαλισθεὶς τοὺς δύο στύλους ἔσεισεν αὐτούς εἰπὼν : « Ἄς ἀποθάνω μετὰ τῶν ἀλλοφύλων ». Οἱ στύλοι τότε συνέκλιναν καὶ κατέπεσον, μετ' αὐτῶν δὲ ἐκρημνίσθη καὶ ὄλον τὸ οἰκοδόμημα καὶ κατεπλάκωσε τρισχιλίους περίπου Φιλισταίους, ἐφρονεῦθη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Σαμφὼν, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἶχε χρηματίσει Κριτῆς τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ.

Γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ὥσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκόλληξ' οὗτος ἄνδρα ἀπόλλυσι γυνὴ κακοποιὸς (Παρ. Σολ. 12,4).

41. Ἡλεὶ καὶ Σαμουήλ.

Μετὰ τον θάνατον τοῦ Σαμφὼν ἔγινε Κριτῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ Ἡλεὶ. Οὗτος εἶχε δύο υἱούς, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀσεβέστατοι. Ὁ Ἡλεὶ ἦτο εὐσεβῆς ἄνθρωπος, ἀλλὰ δὲν ἀνέτρεφε καλῶς τοὺς υἱούς του· καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τὸν ἐτιμώρησεν.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἔζη γυνὴ τις θεοσεβῆς ὀνομαζομένη Ἄννα, ἡ ὁποία ἦτο στεῖρα. Καθ' ἐκάστην δὲ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τέκνον, ὑποσχεθεῖσα νὰ ἀφιερῶσθαι αὐτὸ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου. Ὁ Θεὸς ἐπὶ τέλους ἤκουσε τὴν δέησίν της καὶ ἡ Ἄννα ἐγέννησεν υἱόν, τὸν ὁποῖον ὠνόμασε Σαμουήλ.

Ὅτε ἐμεγάλωσεν ὀλίγον ὁ Σαμουήλ, ἡ Ἄννα παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἡλεὶ, ὅστις παρέλαβε τὸν μικρὸν Σαμουήλ καὶ τὸν ἠγάπα ὡς τέκνον του. Ὑπηρέτει δὲ ὁ Σαμουήλ μετὰ μεγάλης εὐσεβείας καὶ προθυμίας εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ.

Μετ' ὀλίγον χρόνον οἱ Φιλιισταῖοι εἰσέβαλον εἰς τὴν χώραν τῶν Ἰσραηλιτῶν. Μάχη δὲ φοβερὰ συνήφθη, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐνίκηθησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἀπολέσαντες τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης καὶ πολλὰς χιλιάδας ἀνδρῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ἡλεὶ. Μαθῶν δὲ ὁ γέρον ἀρχιερεὺς τὴν θλιβερὰν ταύτην εἰδήσιν, ἔπεσεν ἐκ τῆς ἔδρας του πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ θραύσας τὴν κεφαλὴν του ἀπέθανεν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡλεὶ ἔγινεν ἀρχιερεὺς καὶ Κριτῆς τῶν Ἑβραίων ὁ Σαμουήλ, ὅστις εἶνε ὁ τελευταῖος τῶν Κριτῶν. Οὗτος ἐνίκησε διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ τοὺς Φιλισταίους καὶ ἐπανέκτησε τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης. Κατόπιν δὲ ὠδήγησε τὸν λαὸν του εἰς μετάνοιαν καὶ ἔκρινεν αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ μέχρις ἐσχάτου γήρατος. Ὅτε δὲ κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἕνεκα γήρατος, διώρισε Κριτὰς τοὺς δύο υἱούς του. Ἐπειδὴ ὅμως οὗτοι δὲν ἐμιμήθησαν τὸν πατέρα των, ἀλλ' ἔκρινον ἀδίκως, οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Σαμουήλ νὰ ἐκλέξῃ εἰς αὐτοὺς βασιλεῖα τὸν Σαούλ.

Οἱ πατέρες ἐκτρέφετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νομοθεσίᾳ Κυρίου (Ἐφ. 6, 4).

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

42. Σαούλ.

Ὁ Σαούλ κατ' ἀρχὰς ἐκυβέρνηα τοὺς Ἰσραηλίτας καλῶς καὶ ἐφύλαττε τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· ἐνίκησε δὲ εἰς πολλὰς μάχας τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος του καὶ κατέστη φοβερός εἰς αὐτούς. Ἐπειτα ὅμως ὑπερηφανεύθη, ἤρχισε νὰ ἀδιαφορῇ πρὸς τὰς συμβουλὰς τοῦ Σαμουὴλ καὶ νὰ παραβαίη τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου. Τότε ὁ Θεὸς διέταξε τὸν Σαμουὴλ νὰ πορευθῇ πρὸς τὸν Ἰεσσαὶ ἐν Βηθλεὲμ καὶ νὰ χρίσῃ ἓνα ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ βασιλέα. Ὁ Σαμουὴλ ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, μετέβη εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἔχρισε τὸν Δαυῖδ, τὸν νεώτατον υἱὸν τοῦ Ἰεσσαί.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατέκχησεν εἰς τὸν μικρὸν Δαυῖδ, τὸν ὁποῖον ἀνύψωσε τὸ νοῦν αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν πρὸς τὸν πανάγαθον Θεὸν καὶ ἐφώτισεν αὐτὸν εἰς τὴν ποίησιν διαφόρων ὠραίων ᾠσμάτων πρὸς δόξαν καὶ αἶνον τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ παντός. Τὰ ᾠσματα ταῦτα εὐρίσκονται εἰς τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται *ψαλτήριον*. Ἐψάλλε δὲ ταῦτα ὁ Δαυῖδ παίζων συγχρόνως καὶ τὴν κιθάραν.

Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε· παιδεύθητε πάντες οἱ κρίνοντες τὴν γῆν (Ψαλ. 2, 10).

43. Δαυῖδ καὶ Γολιάθ.

Ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Σαούλ ἔχασε τὴν εὐνοίαν τοῦ Θεοῦ, κατελήφθη ὑπὸ φοβερᾶς μελαγχολίας. Τότε τὸν συνεβούλευσαν νὰ προσκαλέσῃ πλησίον του μουσικόν τινα, ὁ ὁποῖος παίζων τὴν κιθάραν νὰ τὸν διασκεδάσῃ. Μαθὼν δὲ ὅτι ὁ Δαυῖδ, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεσσαί, ἦτο ἄριστος κιθαρῳδός, ἔστειλε καὶ προσεκάλεσεν αὐτόν. Ἐκτοτε ὁ Δαυῖδ ἔμενε πλησίον τοῦ Σαούλ· ὡσάκις δὲ οὗτος ἐκυριεύτο ὑπὸ μελαγχολίας, ὁ Δαυῖδ ἔπαιζε τὴν κιθάραν καὶ κατεπράυνεν αὐτόν.

Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἐκηρύχθη πάλιν πόλεμος μεταξὺ Ἰσραηλιτῶν καὶ Φιλισταίων. Ἐνῶ δὲ οἱ δύο στρατοὶ ἴσταντο ἀπέναντι ἀλλήλων, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στρατοῦ τῶν Φιλισταίων ἀνὴρ πελώριος καὶ μὲ φοβεράν ὄψιν· ἐφόρει χαλκίνην περικεφαλαίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ θώρακα περὶ τὸ στήθος καὶ ἐκράτει ἀσπίδα μὲ τὴν μίαν χεῖρα καὶ δόρυ μὲ τὴν ἄλλην, Σταθεὶς δὲ ὁ γίγας οὗτος,

ὅστις ὠνομάζετο Γολιάθ, μεταξύ τῶν δύο στατοπέδων προεκάλει εἰς μονομαχίαν οἰονόηποτε Ἰσραηλίτην, ἵνα διὰ ταύτης κριθῇ ἡ τύχη τοῦ πολέμου. Ἄλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατ' αὐτοῦ. Τότε ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ ὑπεσχέθη τὴν θυγατέρα του νὰ δώσῃ, εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὅποιος θὰ κατέβαλε τὸ Γολιάθ.

Πορευθεὶς ἡμέραν τινὰ ὁ Δαυὶδ εἰς τὸ στρατόπεδον διὰ νὰ φέρῃ τροφὰς εἰς τοὺς ἀδελφούς του καὶ ἀκούσας τὴν πρόκλησιν τοῦ Γολιάθ καὶ τὰς ὕβρεις αὐτοῦ, ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἀπεφάσισε νὰ παλαίσῃ πρὸς τὸν γίγαντα. Λαβὼν ἐκ τὴν σφενδόνην του καὶ πέντε λίθους, ἐπορεύθη κατὰ τοῦ Γολιάθ. Οὗτος δέ, καθὼς εἶδε τὸν Δαυὶδ, ἐγέλασε καὶ εἶπε:

«Κύων ἐνόμισες ὅτι εἶμαι καὶ ἔρχεσαι ἐναντίον μου μὲ ράβδον καὶ μὲ λίθους;» Τότε ὁ Δαυὶδ ἀπεκρίθη: «Σὺ ἔρχεσαι κατ' ἐμοῦ μὲ ῥομφαίαν καὶ δόρυ καὶ ἀσπίδα, ἐγὼ δὲ ἔρχομαι κατὰ σοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ». Ταῦτα εἶπεν ὁ Δαυὶδ καὶ λαβὼν λίθον ἐκ τοῦ σάκκου του ἐσφενδόνησε καὶ κτυπήσας τὸν Γολιάθ εἰς τὸ μέτωπον τὸν ἔρριψε κατὰ γῆς νεκρόν. Τότε ἐπλησίασεν αὐτὸν ὁ Δαυὶδ καὶ λαβὼν τὴν ῥομφαίαν τοῦ γίγαντος, ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ἰδόντες τοῦτο οἱ Φιλισταῖοι, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, οἱ δὲ Ἰσραηλῖται τοὺς κατεδίωξαν καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν.

Ἄρχεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. (2 Κορ. 12, 9).

44. Φθόνος τοῦ Σαοὺλ καὶ καταδίωξις τοῦ Δαυὶδ.

Μετὰ τὴν ἦτταν τῶν Φιλισταίων οἱ Ἰσραηλῖται χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι ἐπανήρχοντο εἰς τὴν πόλιν. Τότε αἱ γυναῖκες ἐξήλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ στρατοῦ μετὰ τυμπάνων καὶ ἄλλων μουσικῶν ὀργάνων ψάλλουσαι: «Ὁ Σαοὺλ ἐνίκησε χιλιάδας, ἀλλ' ὁ Δαυὶδ κατετρόπωσε μυριάδας». Ὁ Σαοὺλ ἀκούσας ταῦτα τοσοῦτον ὠργίσθη καὶ ἐμίσησε τὸν Δαυὶδ, ὥστε δις ἀπεπειράθη νὰ τὸν φονεύσῃ διὰ τῆς λόγχης του, ἐνῶ οὗτος ἐπαιζε τὴν κιθάραν, ὅπως τὸν καταπραύνη. Ἄλλοτε πάλιν ἐστειλεν ἀνθρώπους νὰ δολοφονήσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀλλ' ὁ Δαυὶδ ἐσώθη διὰ τῆς γυναικὸς του, ἣτις τὸν ἐφυγάδευσε διὰ τοῦ παραθύρου.

Τότε ὁ Σαοὺλ ὀργισθεὶς ἐτι περισσότερον, παρέλαβε στρατιώτας καὶ ἐξήλθε πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ. Ὁ Δαυὶδ, ὅπως σωθῇ, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ἐρήμου· ἐκεῖ δὲ ὑπέφερεν ἀπείρους τα-

λαιπωρίας μετὰ μεγάλης καρτερίας. Ουδέποτε δὲ διενόηθη κακὸν κατὰ τοῦ φθονεροῦ βασιλέως, οὐδέποτε ἐξέφρασε λόγον ἀπρεπῆ κατ' αὐτοῦ· τοῦναντίον μάλιστα καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Σαοὺλ πολλάκις ἔσωσε καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ μαθὼν πικρῶς ἐθρήνησεν. Εὐρισκόμενος δὲ ἐν τοιαύτῃ δεινῇ θέσει δὲν ἀπώλεσε τὸ θάρρος του καὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν του, ἀλλὰ πάντοτε εἶχε τὰς ἐλπίδας του εἰς τὸν Ὑψιστον καὶ ἠλπίζεν εἰς τὴν θείαν βοήθειαν.

Ἐὰν γὰρ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ (Ψαλμ. 22, 44).

45. Θάνατος τοῦ Σαοὺλ. Ὁ Δαυὶδ βασιλεὺς.

Ἐνῶς ὁ Δαυὶδ περιεπλανᾶτο εἰς τὴν ἔρημον, οἱ Φιλιισταῖοι ἐπῆλθον πάλιν κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ Σαοὺλ ἀντεπεξῆλθε κατ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐνίκηθη καὶ ἐφρονεύθη.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαοὺλ ἦλθεν ὁ Δαυὶδ εἰς Χεβρών καὶ ἀνηγερεῦθη βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν περὶ τὸ 1055 πρὸ Χρ.

Ὁ Δαυὶδ ἐπραξεν ἔργα μεγάλα, διὰ τῶν ὁποίων καὶ τὴν πατρῖδα του ἐνδόξον κατέστησε καὶ τὸ ὄνομά του ἀθάνατον κατέλιπεν. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς Παλαιστίνης ἔκειτο ἡ πόλις Ἱερουσαλήμ, τὴν ὁποίαν κατεῖχον οἱ Ἰεβουσαῖοι. Ταύτην κυριεύσας ὁ Δαυὶδ κατέστησε πρωτεύουσαν τοῦ κράτους του καὶ μετεκόμισεν ἐκεῖ μετὰ πομπῆς τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης.

Ὁ Δαυὶδ ἐκυβέρνα τοὺς Ἰσραηλίτας μὲ δικαιοσύνην καὶ πραότητα· εἶχε δὲ συχνούς πολέμους, ἄλλοτε μὲν πρὸς τοὺς Φιλιισταῖους, ἄλλοτε δὲ πρὸς ἄλλα ἔθνη· ἀλλὰ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ κατέβαλε τοὺς ἐχθρούς του καὶ ἀνύψωσε τὸ Ἰσραηλιτικὸν ἔθνος εἰς μεγίστην δόξαν.

Ἄλλ' ὁ θεοσεβῆς καὶ ἄριστος οὗτος βασιλεὺς ὡς ἄνθρωπος ὑπέπεσε καὶ αὐτὸς εἰς ἁμαρτήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐπεπλήχθη ὑπὸ τοῦ προφήτου Νάθαν. Ὁ Δαυὶδ ἀνεγνώρισε τὰ σφάλματά του, ἔκλαυσε καὶ μετενόησεν ἀπὸ καρδίας, ὁ δὲ Θεὸς συνεχώρησεν αὐτόν. Τότε δὲ συνέθεσε καὶ τὸν ὠραῖον ψαλμὸν: «Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου . . .»

46. Θάνατος τοῦ Δαυΐδ. Βασιλεία Σολομῶντος.

Ὅτε ὁ Δαυΐδ ἐγήρασε καὶ ἐνόησεν ὅτι πλησιάζει ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου του, ἐκάλεσε τὸν υἱὸν του Σολομῶντα καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ταῦτα.

« Ἀγαπητοί μου, αἰσθάνομαι ὅτι μετ' ὀλίγον θά ἀποθάνω. Σᾶς προσεκάλεσα λοιπὸν διὰ νὰ σᾶς συμβουλευέσω νὰ μένητε πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ πράττητε τὸ ἅγιον αὐτοῦ θέλημα. Σὺ δέ, ὦ ἀγαπητέ μου υἱὲ Σολομῶν, κυβέρνα τὸν λαόν σου μετὰ δικαιοσύνης καὶ ὅπως εἶνε ἀρεστὸν εἰς τὸν Κύριον. Οἰκοδόμησον δὲ ναὸν τοῦ Ὑψίστου πολυτελεῖ καὶ μένε πιστὸς εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων σου».

Ἀποῦ εἶπε ταῦτα ὁ Δαυΐδ, προσῆλθεν ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ἔχρισε τὸν Σολομῶντα βασιλέα. Δὲν παρῆλθε δὲ πολὺς χρόνος καὶ ὁ Δαυΐδ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ἐβδομήκοντα ἐτῶν, βασιλεύσας ἔτη τεσσαράκοντα.

Ὁ Σολομῶν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον περὶ τὸ 1015 πρὸ Χρ. Νύκτα δὲ τινα ἐνεφανίσθη πρὸς αὐτὸν καθ' ὕπνον ὁ Κύριος καὶ τὸν ἠρώτησε : « Τί θέλεις νὰ σοὶ δώσω ; πλοῦτον, δόξαν ἢ σοφίαν ; »

Ὁ Σολομῶν παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν σοφίαν καὶ σύνεσιν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ διοικήσῃ τὸν λαόν του μετὰ δικαιοσύνης καὶ εὐθύτητος καρδίας. Ὁ Θεὸς εὐχαριστήθη ἐκ τῆς ἀποκρίσεως ταύτης καὶ τῷ ἔδωκεν ὄχι μόνον σοφίαν, ἀλλὰ καὶ δόξαν καὶ πλοῦτον.

Ἡ σοφία τοῦ Σολομῶντος δὲν ἐβράδυνε νὰ φανῇ. Δύο γυναῖκες κατοικοῦσαι ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἐγέννησαν κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον. Ἄλλ' ἢ μία ἐξ αὐτῶν κοιμωμένη ἐπλάκωσε καὶ ἐφόνευσε τὸ βρέφος τῆς· ἐξυπνήσασα δὲ περὶ τὸ μεσονύκτιον ἔθηκε τὸ νεκρὸν βρέφος εἰς τὴν κλίνην τῆς ἄλλης γυναικὸς καὶ ἔλαβε τὸ ζῶν. Τὴν πρωΐαν ἡ ἄλλη μήτηρ ἐνόησε τὴν ἀπάτην καὶ ἐζήτηε τὸ τέκνον τῆς ἀπὸ τὴν σύνοικόν τῆς· αὕτη ὅμως ἠρνεῖτο λέγουσα ὅτι ἦτο ἰδικόν τῆς. Διὰ τοῦτο κατέφυγον εἰς τὸν βασιλέα, ἵνα κρίνῃ ποία εἶνε ἡ ἀληθὴς μήτηρ τοῦ ζῶντος παιδίου. Ὁ Σολομῶν ἀκροασθεὶς καὶ τὰς δύο μητέρας διέταξε τοὺς φύλακας νὰ κόψωσιν εἰς δύο τὸ ζῶν παιδίον καὶ νὰ δώσωσι τὸ ἡμισυ εἰς τὴν μίαν καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ εἰς τὴν ἄλλην. Ἡ ψευδὴς μήτηρ συγκατένευσε εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ βασιλέως· ἡ ἀληθὴς ὅμως πλήρης τρόμου εἶπε πρὸς τὸν Σολομῶντα :

«Κύριε, μὴ θανατώσης τὸ παιδίον· ἅς τὸ λάβῃ καὶ ἅς τὸ ἔχῃ αὕτη ἰδικόν της».

Ὁ Σολομών ἐνόησε τότε ποία ἦτο ἡ ἀληθὴς μήτηρ τοῦ παιδίου καὶ διέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν τὸ παιδίον.

Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὗρε σοφίαν καὶ θνητός, ὃς οἶδε φρόνησιν. Κρεῖττον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι ἢ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ θησαυρούς, τιμιωτέρα δέ ἐστι λίθων πολυτελῶν· οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν. (Παρ. Σολ. 3, 13).

47. Δόξα, πτώσις καὶ τέλος τοῦ Σολομώντος.

Ὁ Σολομών ὑπῆρξεν ὄχι μόνον, σοφός, ἀλλὰ καὶ ἰσχυρὸς καὶ μέγας βασιλεὺς. Τὸ ὄνομά του ἔγινε γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ πανταχόθεν ἤρχοντο βασιλεῖς καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι ἄνθρωποι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ τὸν ἴδωσι καὶ νὰ τῷ προσφέρωσι πολυτιμα δῶρα.

Ὁ Σολομών διωργάνωσε τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τοῦ κράτους του, ὠχύρωσε τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ τείχη, κατεσκεύασε στόλον, ἔκτισε λαμπρὰ ἀνάκτορα καὶ ἠκοδόμησεν ἐπὶ τοῦ λόφου Ἀμορία ναὸν μεγαλοπρεπέστατον. Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ διήρκεσεν ἑπτὰ ὅλα ἔτη. Χιλιάδες δὲ ἀνθρώπων ἐργάσθησαν καὶ χρήματα ἄπειρα ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν οἰκοδομὴν καὶ διακόσμησιν αὐτοῦ. Ἡ ὄροφὴ καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ ναοῦ ἔλαμπον ἐκ τῶν χρυσομάτων καὶ ἦσαν ἐστολισμένοι μετὰ διάφορα ὠραῖα γλυπτὰ κοσμήματα, τὸ δὲ θυσιαστήριον, αἱ λυχνίαι καὶ ὅλα τὰ ἄλλα σκευὴ ἦσαν ἐκ χρυσοῦ. Ἦτο δὲ διηρημένος ὁ ναὸς εἰς δύο μέρη, εἰς τὸ ἱερόν καὶ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἢ τὸ ἄδυτον. Εἰς τὸ ἱερόν ἐτέθησαν ἡ ἑπτάφωτος λυχνία, τὸ θυσιαστήριον, αἱ τράπεζαι τῆς προθέσεως καὶ τὰ λοιπὰ ἱερά σκευὴ, εἰς δὲ ἅγια τῶν ἁγίων ἐτέθη ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ, ἤλθον χιλιάδες λαοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐώρτασαν τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ μεγαλοπρεπέστατα. *

Ὁ Σολομών συνέγραψε καὶ σοφώτατα καὶ διδακτικώτατα συγγράμματα, ἐκ τῶν ὁποίων διακρίνονται ἰδίως αἱ τρεῖς χιλιάδες παροιμίαι καὶ τὰ ἄσματα αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὁ μέγας καὶ σοφὸς οὗτος ἡγεμὼν, ὁ παρὰ πάντων θαυμαζόμενος καὶ τιμώμενος, κατὰ τὸ τέλος τοῦ βίου του ἐκηλίδωσε

τὸ ὄνομά του διὰ πράξεως ἀναξίας τῆς σοφίας του. Παρέλαβεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του γυναῖκας ἀλλοφύλους, αἱ ὁποῖαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν ἀπεπλάνησαν καὶ τὸν κατέπεισαν νὰ λατρεύσῃ τὰ εἰδωλα καὶ νὰ ἰδρύσῃ θυσιαστήριον εἰς ψευδεῖς Θεούς. Ὁ Θεὸς τότε ὠργίσθη κατ' αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο φοβεραὶ ἀποστασίαι ἐσάλευσαν τὸν θρόνον του καὶ γῆρας πρόωρον τὸν κατέλαβε. Λέγεται ὅμως ὅτι ἐπὶ τέλους ἀνεγνώρισε τὴν πλάνην του καὶ μετενόησεν ἐκ βάθους καρδίας καὶ ὅτι τότε συνέγραψε τὸν « Ἐκκλησιαστήν », σοφὸν βιβλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκθέτει τὴν ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Ὁ Σολομὼν βασιλεύσας τεσσαράκοντα ἔτη ἀπέθανε καὶ ἐτάφη πλησίον τοῦ πατρὸς του Δαυὶδ.

48. Διαίρεσις τοῦ βασιλείου τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομῶντος τὸ βασίλειον διηρέθη εἰς δύο, εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ μὲ βασιλέα τὸν Ἰεροβοάμ καὶ πρωτεύουσαν τὴν Συχέμ, βραδύτερον δὲ τὴν Σαμάρειαν, καὶ εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα μὲ βασιλέα τὸν Ροβοάμ, τὸν υἱὸν τοῦ Σολομῶντος, καὶ πρωτεύουσαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰεροβοάμ καὶ πάντες σχεδὸν οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ὑπῆρξαν ἀσεβεῖς, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον παρέσυραν καὶ τὸν λαὸν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς διαφθορᾶς ταύτης καὶ ἀσεβείας ἀναφαίνονται οἱ θεόπνευστοι καὶ ἅγιοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ προφῆται, οἵτινες μετὰ θάρρους ἐλέγχουσι καὶ τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν λαὸν καὶ ζητοῦσι νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν. Ἄλλ' εἰς μάτην κοπιᾶζουσιν· ἡ φωνὴ των δὲν ἀκούεται καὶ οἱ πλεῖστοι αὐτῶν ὑποφέρουσι διωγμοὺς καὶ βασάνους καὶ ἐπὶ τέλους καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.

Ὁ χεῖριστος ὅμως τῶν βασιλέων ἦτο ὁ Ἀχαάβ. Οὗτος ὑπερέβαλε πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς κατὰ τὴν διαφθορὰν καὶ τὴν ἀσεβειαν. Τότε ἀνεφάνη ὁ προφήτης Ἥλιοῦ, ὁ ὁποῖος πολλὰκις πικρῶς ἤλεγξε τὸν βασιλέα καὶ τὴν σύζυγόν του Ἰεζάβελ διὰ τὴν ἀσεβειαν καὶ τὰς παρανομίας των καὶ προεῖπεν εἰς αὐτούς, ὅτι ταχέως θὰ τιμωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ματαίως καὶ ὁ Ἀχαάβ καὶ ἡ Ἰεζάβελ δὲν μετενόησαν καὶ διὰ τοῦτο ἡ προφητεία τοῦ ἁγίου τούτου ἀνδρὸς ἐξεπληρώθη μετ' ὀλίγον. Ὁ μὲν Ἀχαάβ ἐφονεύθη εἰς πόλεμόν τινα κατὰ τῶν ἀλλοφύλων, ἡ δὲ Ἰεζάβελ ἐρ-

ρίφθη ἐκ τοῦ παραθύρου τῶν ἀνακτόρων καὶ ἀπέθανε σκληρὸν θάνατον.

Καὶ οἱ μετὰ τὸν Ἀχαάβ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ ὑπῆρξαν πάντες ἀσεβεῖς. Ἐμφύλιοι δὲ ἔριδες συνετάρασσον τὸ βασίλειον τοῦτο ἐπὶ πολλὰ ἔτη, μέχρις οὗ ἐπῆλθε κατ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων Σαλμανάσαρ, ὅστις ἐκυρίευσε μετὰ τριετῆ πολιορκίαν τὴν Σαμάρειαν, κατέλυσε τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ μετέφερε τοὺς κατοίκους αἰχμαλώτους εἰς τὴν Ἀσσυρίαν. Ἀπέστειλε δὲ εἰς τὴν Σαμάρειαν ἐκ τῶν ἀσσυριακῶν χωρῶν ἀποίκους εἰδωλολάτραις, οἵτινες ἀναμιχθέντες μὲ τοὺς ὀλίγους ἀπομείναντας Ἰσραηλίτας ἀπετέλεσαν τὸν λαὸν τῶν Σαμαρειτῶν. Οὗτοι ἐλάτρευον μὲν τὸν ἀληθινὸν Θεόν, εἶχον ὅμως καὶ ἄλλους θεούς. Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ κατελύθη τῷ 722 πρὸ Χριστοῦ.

Ὁ σπείρων φαῦλα, θερίσει κακὰ· πληγὴν δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει. Ἄνδρα ἰλαρὸν καὶ δότιν ἀγαπᾷ Κύριος ὁ Θεὸς (Παρ. Σολ. 22,8).

49. Βασίλειον τοῦ Ἰούδα καὶ καταστροφὴ αὐτοῦ.

Καὶ ἐκ τῶν βασιλέων τοῦ Ἰούδα πολλοὶ ὑπῆρξαν ἀσεβεῖς καὶ διεφθαρμένοι. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων των. Διὰ τοῦτο τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα διετηρήθη μακρότερον χρόνον παρά τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐπὶ τέλος ὅμως ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰωακείμ (610 πρὸ Χρ.) ἀνδρὸς ἀσεβάστου, ἐπῆλθε κατὰ τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ὁ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων, ὅστις ἐκυρίευσε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ κατέστησε τοὺς κατοίκους φόρου ὑποτελεῖς. Μετ' ὀλίγον ὅμως ὁ Ἰωακείμ ἀπεστάτησε καὶ τότε ὁ Ναβουχοδονόσωρ εἰσέβαλε πάλιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν.

Τὸν Ἰωακείμ διεδέχθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰεχονίας· ἀλλὰ καὶ οὗτος μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπήχθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Τοῦτον διεδέχθη ὁ θεῖός του Σεδεκίας τῷ 598 πρὸ Χρ., ὅστις ἀπεστάτησε κατὰ τῶν Βαβυλωνίων. Τότε ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἐπῆλθε μετὰ φοβεροῦ στρατοῦ κατὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ κυριεύσας αὐτὴν ἐξ ἐφόδου, κατεκρήμνισε τὰ τείχη αὐτῆς καὶ θέσας πῦρ τὴν κατέκαυσε. Συλλαβὼν δὲ τὸν βασιλέα Σεδεκίαν, ἔσφαξεν ἐνώπιόν του τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ τυφλώσας καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον, τὸν

Ὁ Κάιν παρετήρησε τοῦτο καὶ ἀντὶ νὰ μετανοήσῃ, ἀντὶ νὰ διορθώσῃ τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ προσπαθήσῃ νὰ γίνῃ ὁμοίος πρὸς τὸν ἀδελφόν του, τοῦναντίον ἐφθόνησε τὸν ἀγαθὸν Ἀβελ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν βλέπῃ πλέον. Τόσον δὲ πολὺ ὁ φθόνος τὸν ἐκυρίευσεν, ὥστε μίαν ἡμέραν καλέσας τὸν Ἀβελ, ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν πεδιάδα καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν.

Ὁ Θεὸς ἠρώτησε τότε αὐτόν : «Κάιν, ποῦ εἶνε ὁ ἀδελφός σου Ἀβελ ;» Ὁ Κάιν ἀπεκρίθη : «Δὲν ἤξεύρω· μήπως ἐγὼ εἶμαι φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου ;» Τότε ὁ Θεὸς λέγει εἰς αὐτόν : «Κάιν, τί ἔκαμες ; Τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς ἐμὲ ἐκ τῆς γῆς. Νὰ εἶσαι ἐπικατάρτος. Νὰ τρέμῃς καὶ νὰ στενάζῃς ἐπάνω εἰς τὴν γῆν καὶ ἀνάπαυσιν νὰ μὴ εὐρίσκῃς. Νὰ καλλιεργῆς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν ἐπότισες μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ αὕτῃ καρπὸν νὰ μὴ σοῦ δίδῃ».

Ὁ Κάιν ἀκούσας ταῦτα ἔφυγε μακρὰν εἰς ξένην χώραν, ὅπου ἔζησε βίον ἄθλιον. Ὁ δυστυχὴς οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκτα εὕρισκεν ἡσυχίαν. Ἐφαντάζετο ὅτι ἔβλεπε πάντοτε τὸν Ἀβελ ἐνώπιόν του γοερῶς φωνάζοντα : «Ἀδελφέ μου, διατί μὲ ἐφόνευσες ;»

Τοιοῦτοτρόπως ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε τὸν κακοῦργον Κάιν.

Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν. (Ἰωαν. 3, 75). Ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσειται Κύριος (Ψαλμ. 5, 6).

5. Ὁ κατακλυσμός.

Ὁ Θεὸς ἐχάρισεν εἰς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐάν ἐκτὸς ταῦ Κάιν καὶ τοῦ Ἀβελ, καὶ ἄλλους υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Οὕτω δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι ἐπληθύνοντο ἐπὶ τῆς γῆς. Δυστυχῶς ἔμως ἤρχισαν νὰ λησμονῶσι τὸν Θεὸν καὶ νὰ πράττωσι διάφορα ἐγκλήματα. Ὁ Θεὸς ἐλυπεῖτο σφόδρα βλέπων ἐξ οὐρανοῦ τὰς κακὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐτιμώρει, διότι περιέμενε νὰ μετανοήσωσι καὶ νὰ γίνωσι πάλιν ἐνάρετοι καὶ θεοσεβεῖς. Ἐπειδὴ ὁμως ὅσον παρήρχοντο αἱ ἡμέραι, τόσον οἱ ἄνθρωποι ἐγίνοντο χειρότεροι, ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους ὁ Θεὸς νὰ ἐξολοθρεύτῃ πάντας ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς ἐκτὸς τοῦ δικαίου καὶ θεοσεβοῦς Νῶε.

Ἡμέραν τινὰ εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Νῶε νὰ κατασκευάσῃ κιβωτὸν μεγάλην ἔχουσαν σχῆμα πλοίου καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν μετὰ τῆς γυναίκας του, τῶν τριῶν υἱῶν του, Σήμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ καὶ

ἔρριψε διὰ βίου εἰς τὰς φυλακάς τῆς Βαβυλώνας. Ὅλους δὲ σχεδὸν τοὺς κατοίκους τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα, ἐκτὸς πτωχῶν τινῶν γεωργῶν καὶ ἐργατῶν, ἀπήγαγεν αἰχμαλώτους εἰς τὴν Βαβυλώνα.

Τοιοιτοτρόπως δὲ κατελύθη τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα ἕνεκα τῆς ἀσεβείας τῶν βασιλέων καὶ τοῦ λαοῦ περὶ τὸ 588 πρὸ Χρ. Ὁ δὲ προφήτης Ἰερεμίας καθήμενος ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Ἱερουσαλῆμ ἐθρήνησε μετὰ θλίψεως πολλῆς τὴν καταστροφὴν αὐτῆς καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ· οἱ ἔξοχοι οὗτοι θρῆνοι (Ἰερεμιάδαι) σφίζονται ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ.

Οἱ Ἰσραηλίται ὑπέφερον ἀπείρους ταλαιπωρίας ζῶντες αἰχμάλωτοι ἐν τῇ ξένη γῇ. Καθήμενοι δὲ παρὰ τὸν ποταμὸν τῆς Βαβυλώνας ἐκλαίον καὶ ἐπόθουν τὴν πατρίδα των.

50. Οἱ προφῆται.

Εἶδομεν ἀνωτέρω, ὅτι εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ἀνεφαίνοντο εἰς τὸν Ἰουδαϊκὸν λαὸν ἅγιοί τινες ἄνδρες, οἵτινες ἤλεγχον τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν λαὸν διὰ τὴν ἀσεβειαν καὶ διαφθορὰν αὐτῶν καὶ προσεπάθουν νὰ τοὺς ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ τὴν τήρησιν τοῦ θείου νόμου. Οἱ θεόπνευστοι οὗτοι ἄνδρες ὠνομάζοντο προφῆται, διότι ἐμπνεόμενοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προέλεγον τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι μανθάνοντες παρὰ τῶν προφητῶν, ὅτι ὁ θεὸς ὠργίζετο διὰ τὰ ἀνομήματα αὐτῶν, ἐὰν μὲν μετενόουν, ἐσφίζοντο, ἐὰν δὲ ἐπέμενον εἰς τὰς ἁμαρτίας των, ἐτιμωροῦντο ὡς οἱ προφῆται προέλεγον. Ἀπὸ τῶν χρόνων δὲ τοῦ Σαμουὴλ ὑπῆρχον προφητικαὶ σχολαί, ὅπου οἱ προφῆται ἐμελέτων τὸν νόμον τοῦ θεοῦ καὶ προπαρεσκευάζοντο εἰς τὸ ἱερὸν αὐτῶν ἔργον.

Οἱ προφῆται, ἐπειδὴ ἤλεγχον μετὰ θάρρους καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς διὰ τὴν ἀσεβειαν καὶ διαφθορὰν αὐτῶν, κατεδιώκοντο πολυλάχως καὶ ὑπέφερον φοβεράς βασάνους καὶ αὐτὸν τὸν μαρτυρικὸν θάνατον.

Οἱ αὐτοὶ δὲ ἄνδρες παρηγοροῦντες τὸν Ἰουδαϊκὸν λαὸν εἰς τὰς συμφοράς του, προέλεγον τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου, ἧτοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἔσφριζε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ θὰ ἔφερεν εἰρήνην καὶ ἀγάπην εἰς αὐτούς, θὰ ἐβασίλευε δὲ ἐπὶ πάσης τῆς γῆς καὶ ἡ βασιλεία του θὰ διετηρεῖτο εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Οἱ προφῆται, τῶν ὁποίων τὰ προφητικά συγγράμματα σώζονται ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ, εἶνε δεκαεξί. Διαιροῦνται δὲ εἰς μεγάλους καὶ μικροὺς, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν προφητικῶν αὐτῶν ἔργων. Καὶ μεγάλοι μὲν εἶνε τέσσαρες, ἦτοι ὁ Ἡσαίας, ὁ Ἰερεμίας, ὁ Ἰεζεκιήλ καὶ ὁ Δανιήλ. Μικροὶ δὲ δώδεκα, ἦτοι ὁ Ὡσηέ, ὁ Ἀμώς, ὁ Μηχαίας, ὁ Ἰωήλ, ὁ Ὀβδιού, ὁ Ἰωνᾶς, ὁ Ναούμ, ὁ Ἀβακούμ, ὁ Σοφονίας, ὁ Ἀγγατος, ὁ Ζαχαρίας καὶ ὁ Μαλαχίας.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας (Ματθ. Ε. 10—12).

51. Ὁ προφῆτης Ἰωνᾶς

Ὁ προφῆτης Ἰωνᾶς διατάχθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πόλιν Νινευί, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἦσαν ἀσεβεῖς, ἵνα τοὺς συμβουλεύσῃ νὰ μετανοήσωσι, διότι ἄλλως θὰ καταστρέψῃ αὐτούς.

Ὁ Ἰωνᾶς ὅμως δὲν ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἀπῆλθε διὰ πλοίου εἰς ἄλλο μέρος. Κατὰ τὸν πλοῦν τὸ πλοῖον κατελήφθη ὑπὸ φοβεράς τρικυμίας.

Ὑποπτεύσαντες δὲ οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ὅτι μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκεται ἀμαρτωλὸς τις, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ὑποφέρουσιν, ἔρριψαν κλῆρον.

Ὁ κλῆρος ἔπεσεν εἰς τὸν Ἰωνᾶν. Ἀμέσως τότε ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ κατὰ θέλησιν τοῦ Θεοῦ μέγα κῆτος κατέπιεν αὐτόν. Διέμεινε δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας.

Τὴν τρίτην ἡμέραν τὸ κῆτος ἤλθεν εἰς παραλίαν τινὰ καὶ ἐξέβαλεν εἰς τὴν ξηρὰν τὸν Ἰωνᾶν, ὁ ὁποῖος μετέβη ἀμέσως εἰς τὴν Νινευί καὶ προσέλεγε τὴν καταστροφὴν τῶν κατοίκων αὐτῆς διὰ τὴν ἀσέβειάν των. Οἱ Νινευῖται μετενόησαν ἀπὸ βάλους καρδίας καὶ οὕτως ἐσώθησαν.

Ὁ Ἰωνᾶς ἐλυπήθη διὰ τοῦτο καὶ ἀπελθὼν τῆς πόλεως διέμενον ἔξω αὐτῆς. Ἡμέραν δὲ τινὰ ὁ ἥλιος ἔκαιε πολὺ καὶ ὁ Ἰωνᾶς ἤρχισε νὰ ἀγανακτῇ, διότι δὲν ὑπῆρχε σκιά διὰ νὰ καταφύγῃ. Τότε ὁ Θεὸς διέταξε καὶ ἐβλάστησε κολοκύνθη, ἣτις ἠϋξήθη ταχέως, ὑπὸ τὸ φύλλωμα δὲ αὐτῆς ἔσπευσε νὰ σκιασθῇ ὁ Ἰωνᾶς. Ἀλλὰ τὴν ἄλλην ἡμέραν σκώληξ κατέφαγε τὴν ῥίζαν τῆς κολοκύνθης καὶ ἐξηράνθη αὐτή.

Ὁ Θεὸς ἠρώτησε τὸν Ἰωνᾶν, ἂν ἐλυπήθη διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς κολοκύνθης, οὗτος δὲ ἀπεκρίθη ὅτι ἐλυπήθη μέχρι θανάτου. Τότε ὁ Θεὸς εἶπε πρὸς αὐτόν: «Σὺ ἐλυπήθης διὰ μίαν κολοκύνθην καὶ

ἐγὼ νὰ μὴ λυπηθῶ διὰ μίαν πόλιν, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι μετενόησαν !».

52. Ὁ προφῆτης Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ.

Ἐκ τῶν Ἰουδαίων τῶν ἀπαχθέντων εἰς Βαβυλῶνα ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσωρ ἐξέλεξε τέσσαρας νέους, τὸν Δανιήλ, τὸν Ἀνανίαν, τὸν Ἀζαρίαν καὶ τὸν Μισαήλ, ἵνα ἀναθρέψῃ τούτους βασιλικῶς καὶ τοὺς προσλάβῃ κατόπιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Οἱ νέοι οὗτοι διατηροῦντες τὴν πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβειαν, ὑπερέβαλον πάντας κατὰ τὴν σοφίαν καὶ σύνεσιν, πρὸ πάντων δὲ ὁ Δανιήλ, ὅστις εἶχε καὶ τὸ προφητικὸν χάρισμα. Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς τὸν ἀνύψωσεν εἰς μέγιστον ἀξίωμα. Καὶ τοὺς τρεῖς δὲ ἄλλους παῖδας, τὸν Ἀνανίαν, τὸν Ἀζαρίαν καὶ τὸν Μισαήλ, ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἀνεβίβασεν εἰς μεγάλα ἀξιώματα.

Ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσωρ μετὰ τινα ἔτη τοσοῦτον ὑπερηφάνευσθη, ὥστε διέταξε νὰ στήσωσιν ἐν μέσῳ τῆς παιδείας τῆς Βαβυλῶνος τὴν εἰκόνα του καὶ νὰ συναχθῶσιν ὅλοι οἱ ἄρχοντες καὶ ὁ λαὸς περὶ αὐτῆς· ὅταν δὲ ἀκούσωσι τὸν ἦχον τῶν σαλπύγγων καὶ τῶν ἄλλων μουσικῶν ὀργάνων, νὰ πέσωσι καὶ νὰ προσκυνήσωσιν αὐτήν· ὅστις δὲ παρακούσῃ τὴν διαταγὴν του νὰ ρίψῃ εἰς ἀνημμένην κάμινον καὶ νὰ καῖ. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν τὴν εἰκόνα, μόνον δὲ οἱ τρεῖς παῖδες Ἀνανίας, Ἀζαρίας καὶ Μισαήλ δὲν ὑπήκουσαν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως. Τοῦτο μαθὼν ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ εἶπε : « Διατί παρηκούσατε τὴν διαταγὴν μου καὶ δὲν ἐπέσατε νὰ προσκυνήσητε τὴν εἰκόνα μου ; » Ἀπεκρίθησαν οἱ παῖδες : « Ἡμεῖς, βασιλεῦ, δὲν λατρεύομεν πολλοὺς Θεοὺς, ἀλλ' ἓνα καὶ μόνον. Πῶς ἠδυνάμεθα λοιπὸν νὰ προσκυνήσωμεν τὴν εἰκόνα σου καὶ νὰ προσφέρωμεν εἰς αὐτὴν θείας τιμάς ; »

Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ὀργίσθη καὶ διέταξε νὰ ρίψωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον. Ἡ διαταγὴ τοῦ βασιλέως ἐξετελέσθη πάραυτα. Ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ ἐδρόσειε τὴν κάμινον καὶ ἔλυσε τὰ δεσμὰ αὐτῶν. Οἱ τρεῖς νέοι τότε ἤρχισαν νὰ ψάλλωσι καὶ νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν λέγοντες : « Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας ».

Ὁ βασιλεὺς ἀκούσας τοὺς ὕμνους ἐξεπλάγη καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν κάμινον. Καθὼς δὲ εἶδε τοὺς τρεῖς παῖδας ἀβλαβεῖς ἐν μέσῳ τῆς καμίνου, κατελήφθη ὑπὸ φόβου καὶ εὐθὺς διέταξε νὰ ἐκβάλωσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς καμίνου. Ἐξέδωκε δὲ διαταγὴν ἐπιβάλλουσαν θάνατον εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἤθελε τολμήσῃ ποτὲ νὰ βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ Θεοῦ τῶν τριῶν ἐκεῖνων νέων.

Κύριος βοηθός μου καὶ σωτήρ μου τίνα φοβηθήσομαι.
(Ψαλμ. 26, 12).

53. Ὁ Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ναβουχοδονόσορος ἀνέβη ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ θρόνου ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτάσαρ. Οὗτος ἠγάπησε πολὺ τὸν Δανιὴλ καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν πολλὰ ἀξιώματα. Ἄλλ' οἱ αὐλικοὶ βλέποντες τὰς τιμὰς ταύτας ἐφθόνησαν τὸν Δανιὴλ καὶ ἐζήτουν ἀφορμὴν νὰ τὸν καταστρέψωσιν. Ἡμέραν τινὰ ἦλθον οὗτοι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ τῷ εἶπον : « Διάταξον, βασιλεῦ, ἵνα ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας οἱ ὑπῆκοί σου σὲ μόνον προσκυνῶσι καὶ ἔχι τὸν Θεόν, διὰ νὰ γνωρίσῃς ποῖοι ἐξ αὐτῶν σὲ σέβονται καὶ ποῖοι ἔχι ».

Ὁ ἀνόητος βασιλεὺς ἐπέισθη καὶ διέταξεν ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας νὰ προσκυνῶσιν αὐτὸν μόνον, ὅστις δὲ παρακούσῃ, νὰ ρίπτηται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

Ὁ Δανιὴλ βεβαίως παρήκουσε τὴν διαταγὴν ταύτην καὶ ἐξηκολούθει προσευχόμενος εἰς τὸν Θεόν, ὅπως καὶ πρότερον. Κατηγορηθεὶς ἔνεκα τούτου εἰς τὸν βασιλεῖα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του, ἐράφθη εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

Ὁ βασιλεὺς καθ' ὅλην τὴν νύκτα δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῇ συλλογιζόμενος τὸν Δανιὴλ, τὸν ὁποῖον πολὺ ἠγάπα. Μόλις δὲ ἐξήμερωσεν, ἦλθεν εἰς τὸν λάκκον καὶ ἀποσφραγίσας αὐτὸν ἐφώνηξε :

« Δανιὴλ, Δανιὴλ, ζῆς; » — « Ναί, βασιλεῦ, ἀπεκρίθη ὁ Δανιὴλ. Ὁ Θεός μου ἔστειλεν ἄγγελον καὶ ἔφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων ».

Ὁ βασιλεὺς ἐχάρη πολὺ καὶ διέταξε νὰ ἐκβάλωσιν τὸν Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου καὶ νὰ ρίψωσιν ἐντὸς αὐτοῦ τοὺς ἐχθρούς του, τοὺς ὁποῖους οἱ λέοντες εὐθὺς κατεσπάραξαν.

Ὁ ὀρύσσων βόθρον τῷ πλησίον ἐμπροσθεῖται εἰς αὐτόν ὁ δὲ κυλίων λίθον, ἐφ' ἑαυτὸν κυλίει. (Παρ. 26, 17).

34. Ὁ θεοσεβὴς Τωβίτ.

Μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν, τοὺς ὁποίους ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων Σαλμανάσαρ ἔφερεν αἰχμαλώτους εἰς Νινευί, ἦτο καὶ ὁ Τωβίτ, ὁ ὁποῖος ἐφύλαττε τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ.

Ἡμέραν τινά, ἐνῶ ἐκοιμᾶτο οὗτος εἰς τὸ προαύλιον τῆς οἰκίας του, ἔπεσε θερμὴ κόπρος πτηνοῦ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἐτύφλωσεν αὐτόν. Μὴ δυνάμενος δὲ ἔκτοτε νὰ ἐργάζεται, περιέπεσεν εἰς μεγάλην πέναν καὶ δυστυχίαν. Ὑπέμενον ὁμως ἀγογγύστως τὴν ἐπελθούσαν συμφορὰν, δοξάζων τὸν Θεόν.

Εἰς τοιαύτην ἀθλίαν κατάστασιν εὕρισκόμενος ὁ ἀγαθὸς Τωβίτ καὶ ὑποθέτων ὅτι πλησιάζει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου του, ἐκάλεσε τὸν ἐνάρετον υἱόν του Τωβίαν καὶ συνεβούλευσεν αὐτόν νὰ ἐκτελῇ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, νὰ τιμᾷ τὴν μητέρα του καὶ νὰ εἶνε δίκαιος. Ἐπειτα τῷ εἶπε νὰ ὑπάγῃ εἰς Ῥάγους τῆς Μηδίας, ὅπου κατῴκει ὁ συγγενὴς του Γαβαήλ, καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ δέκα τάλαντα, τὰ ὁποῖα πρὸ ἐτῶν τῷ εἶχε δανείσει.

Ὁ Τωβίας μὴ γνωρίζων τὴν ὁδὸν ἐζήτησεν ὁδηγόν, ὡς ποιούτων δὲ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν ἄγγελον Ῥαφαήλ, ὅστις ἔλαβε τὴν μορφήν ἀνθρώπου. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς Ῥάγους, ὁ Τωβίας ἔλαβε τὰ δέκα τάλαντα παρὰ τοῦ Γαβαήλ καὶ ἐνυμφεύθη τὴν Σάρραν, τὴν θυγατέρα τοῦ συγγενοῦς του Ῥαγούηλ. Πανηγυρίσας δὲ τοὺς γάμους του ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του μετὰ τῆς γυναίκος του καὶ ὑπὸ τὴν συνοδίαν τοῦ ἀγγέλου. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ ἄγγελος ἐθεράπευσε τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ γέροντος καὶ ἐπληρώθη χαρὰς καὶ ἀγαλλιᾶσεως ὁ οἶκος τοῦ Τωβίτ· πάντες δὲ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅστις οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ἐναρέτους ἀνθρώπους.

35. Ἐπιστροφὴ τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν πατρίδα των.

Ὀλίγα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δανιήλ ἐπῆλθε κατὰ τῶν Βαβυλωνίων ὁ Κύρος, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, καὶ νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος κατέλυσε τὸ βασιλεῖον τῶν Βαβυλωνίων. Εὐσπλαγχνισθεὶς δὲ τοὺς Ἑβραίους ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των (536 πρὸ Χριστοῦ).

Οἱ Ἑβραῖοι ἐπανελθόντες εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων των, ἤρχισαν ἀμέσως τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος. Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ Σαμαρεῖται ἐζήτησαν νὰ λάβωσι καὶ αὐτοὶ μέρος εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ. Ἄλλ' οἱ Ἑβραῖοι ἀπέρριψαν τὴν πρότασιν τῶν Σαμαρειτῶν καὶ ἔνεκα τούτου ἐπῆλθε φοβερὰ ἔχθρα μεταξύ τῶν δύο τούτων λαῶν. Τότε δὲ ἐξ ἀντιζηλίας οἱ Σαμαρεῖται ἴδρυσαν ναὸν ἐπὶ τοῦ ὄρους Γαριζεὶν καὶ ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων.

36. | Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπὸ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ.

Ὅτε ὁ μέγας Ἀλέξανδρος κατέλυσε τὸ περσικὸν κράτος, ἔγινε κύριος καὶ τῆς Ἰουδαίας. Ἐν ὅσῳ δὲ οὗτος ἔζη, οἱ Ἰουδαῖοι εἶχον εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν· ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου τὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ὑπεδουλώθησαν εἰς τοὺς Πτολεμαίους, βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου, ἔπειτα δὲ εἰς τοὺς Σελευκίδας, βασιλεῖς τῆς Συρίας. Οἱ Πτολεμαῖοι ἐδείχθησαν πολὺ εὐμενεῖς εἰς τοὺς Ἰουδαίους· διὰ τοῦτο καὶ Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος προσεκάλεσε τῷ 289 πρὸ Χρ. ἐβδομήκοντα δύο σοφοὺς Ἰουδαίους καὶ μετέφρασαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὰ ἱερὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἡ μετάφρασις αὕτη καλεῖται μετάφρασις τῶν ἐβδομήκοντα. Οἱ Σελευκίδαι ὅμως ἐφάνησαν πολλοὶ σκληροὶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ πρὸ πάντων ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ἀντίοχος Δ'. ὁ ἐπιφανῆς (175 πρὸ Χρ.), ὁ ὅποιος ἐξέδωκε διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου διετάσσοντο οἱ Ἰουδαῖοι ν' ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων των καὶ νὰ λατρεύωσι τὰ εἰδῶλα· ὅστις δὲ παρήκουε, κατεδικάζετο εἰς θάνατον.

Πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων τότε προετίμησαν τὸν θάνατον παρά νὰ ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν των. Ἄλλοι δὲ ἀνέβησαν ἐπὶ τῶν ὀρέων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀτρομήτου ἱερέως Ματθαίου καὶ τῶν πέντε υἱῶν του καὶ ἐκεῖθεν ἐπέπιπτον κατὰ τῶν τυράννων τῆς πατρίδος των καὶ ἐφόνευον αὐτούς.

Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Ματθαίου ἀρχηγὸς τῶν Ἰουδαίων ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος, ἀνὴρ γενναῖος, ὅστις ἐκυρίευσεν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐξεδίωξε τοὺς ἐχθροὺς καὶ συνέτριψε τὰ εἰδῶλα.

Οἱ ἀδελφοὶ Μακκαβαῖοι καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἔμειναν ἐπὶ ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη κύριοι τῆς Ἰουδαίας. Ἐπὶ τέλους ὅμως οἱ κοσμο-

κράτορες Ῥωμαῖοι ἐκυρίευσαν τὴν Ἱερουσαλήμ, κατέστησαν βασι-
λέα τῶν Ἰουδαίων τὸν Ἡρώδη, τὸ γένος Ἰδουμαῖον, καὶ οὕτως
ἐξεπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ Ἰακώβ, ὅτι ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας
ἐμελλε νὰ γεννηθῆ, ὅτε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων δὲν θὰ εἶνε πλέον
ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, ἀλλ' ἀλλόφυλος. Καὶ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς
βασιλείας τοῦ Ἡρώδου τούτου ἐγεννήθη ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας
ὁ ὑπὸ τῶν προφητῶν προαγγελθεὶς καὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ πάν-
των τῶν ἐθνῶν προσδοκώμενος Μεσσίας, ὁ Σωτὴρ τοῦ ἀνθρωπίνου
γένους, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. \

Τ Ε Λ Ο Σ

αβ. προσονοσορ

1979
880
2789

1969

τῶν γυναικῶν των, νὰ παραλάβῃ δὲ ἐκ μὲν τῶν μὴ καθαρῶν ζώων ἀνά δύο ζεύγη, ἐκ δὲ τῶν καθαρῶν ἀνά ἑπτὰ.

Ὁ εὐσεβὴς Νῶε ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἐκλείσει τὴν θύραν τῆς κιβωτοῦ, ἤρχισε νὰ πίπτῃ βραγδασιότατῃ βροχῇ, ἣτις διήρκεισε τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. Τὸ ὕδωρ ὑψώθη δεκαπέντε πῆχεις ὑπεράνω τῶν ὑψηλοτέρων ὄρεων, ὅλοι δὲ οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅλα τὰ ζῶα ἐπνίγησαν, ἐκτὸς τοῦ Νῶε μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἐντὸς τῆς κιβωτοῦ.

Οἱ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται. Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου (Ψαλμ. 36, 38).

6. Ὁ Νῶε ἐξέρχεται ἐκ τῆς κιβωτοῦ καὶ προσφέρει θυσίαν εἰς τὸν Θεόν.

Τὰ ὕδατα ἔμειναν ἐπὶ τῆς γῆς πέντε περίπου μῆνας, κατόπιν δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤρχισαν νὰ ἀποσύρωνται καὶ ἡ κιβωτὸς ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Ἀρμενίας Ἀραράτ. Ὁ Νῶε τότε ἠθέλησε νὰ μάθῃ, ἂν ἦτο ἀκόμη πολὺ ὑψηλὰ τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἔστειλε κόρακα, ὅστις δὲν ἐπανῆλθε. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξάπεστειλε περιστερὰν, ἡ ὁποῖα μὴ εὐρούσα μέρος νὰ καθίσῃ, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κιβωτόν. Μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπέστειλε πάλιν τὴν περιστερὰν, ἣτις ἐπανῆλθε περὶ τὴν ἑσπέραν φέρουσα εἰς τὸ βάμφος τῆς φύλλον ἐλαίας, σημεῖον ὅτι ἀπεσύρθησαν τὰ ὕδατα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Καὶ πάλιν μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπεστάλη ἡ περιστερὰ, ἀλλὰ δὲν ἐπέστρεψε πλέον.

Ἐνοήσας τότε ὁ Νῶε ὅτι τὰ ὕδατα ἐξέλιπον ἐκ τῆς γῆς, ἐξῆλθε πλήρης χαρᾶς ἐκ τῆς κιβωτοῦ μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ἐξῆγαγε δὲ καὶ ὅλα τὰ ζῶα καὶ κατασκευάσας θυσιαστήριον προσέφερε θυσίαν εἰς τὸν Θεόν.

Ὁ Θεὸς ἐδέχθη τὴν θυσίαν καὶ ἐβεβαίωσε τὸν Νῶε, ὅτι δὲν θὰ καταστρέψῃ πλέον διὰ κατακλισμοῦ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἡβλόγητε δὲ τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς του Σὴμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· «Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ γεμίσατε τὴν γῆν καὶ κυριεύσατε αὐτήν».

Κύριος φυλάσσει πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν (Ψαλ. 14, 26).

Ζ. Ὁ πύργος τῆς Βαβέλ.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ἐπληθύνθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον· κατῴκουν δὲ πάντες εἰς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ ἐλάλουν μίαν γλῶσσαν. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ τόπος, εἰς τὸν ὅποιον κατῴκουν, δὲν ἐχώρει αὐτούς, ἀπεφάσισαν νὰ διασπαρῶσιν. Ἀλλὰ πρὸ τούτου εἶπον μεταξύ των : «Καλὸν εἶνε νὰ κτίσωμεν μέγαν καὶ ὑψηλὸν πύργον, τοῦ ὁποίου ἡ κορυφή νὰ φθάνη μέχρι τοῦ οὐρανοῦ. Διὰ τοῦ πύργου τούτου θὰ καταστήσωμεν τὸ ὄνομά μας ἐνδοξον ἐπὶ τῆς γῆς».

Καὶ εὐθὺς ἤρχισεν ἡ κατασκευὴ τοῦ πύργου. Ὁ Θεὸς ὁμοῦς θέλων νὰ τιμωρήσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτῶν, ἐσύγχυσε τὴν γλῶσσάν των καὶ δὲν ἐνόει πλέον ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐμεινεν ἡμιτελὲς τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ ὠνομάσθη διὰ τοῦτο Πύργος Βαβέλ ἕτοι σύγχυσις. Τότε οἱ ἄνθρωποι διεσπάρησαν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς.

Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν (Α. Πέτρ. 5,5). Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μᾶτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες (Ψαλμ. 129, 1).

ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

Σ. Ἀβραάμ καὶ Λῶτ.

Οἱ ἄνθρωποι διασπαρέντες εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς, ἐλησμόνησαν τὸν Θεόν, παρεδόθησαν εἰς παντὸς εἶδους κακίας καὶ ἐλάτρευον τὰ εἰδῶλα. Μόνον εἰς ἄνθρωπος ὑπῆρχε κατὰ τοὺς παλαιούς ἐκείνους χρόνους ἐνάρετος καὶ θεοσεβής, ὁ Ἀβραάμ. Οὗτος κατῴκει εἰς τὴν Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας καὶ ἦτο πολὺ πλούσιος.

Ὁ Ἀβραάμ εἶχε καὶ ἀνεψιόν, ὀνομαζόμενον Λῶτ.

Ἡμέραν τινὰ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραάμ : «Ἀβραάμ, φύγε ἀπὸ τὴν πατρίδα σου καὶ ὑπάγε νὰ κατοικήσῃς εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν θὰ σοὶ δεῖξω. Τὴν γῆν ἐκείνην θὰ δώσω εἰς σὲ καὶ τοὺς ἀπογόνους σου, τοὺς ὁποίους θὰ πληθύνω ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· θὰ σὲ εὐλογῆσω καὶ θὰ μεγαλύνω τὸ ὄνομά σου καὶ διὰ σοῦ θὰ εὐλογηθῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς».

Ὁ Ἀβραάμ ὑπήκουσεν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Κυρίου, παρέλαβε τὴν γυναῖκά του Σάρραν καὶ τὸν ἀνεψιόν του Λῶτ, τοὺς ὑπηρέτας καὶ πάντα τὰ ποίμνια καὶ κτήνη αὐτοῦ καὶ μετέβη εἰς τὴν γῆν Χαναάν, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεός.

Οἱ ὑπηρέται τοῦ Ἀβραάμ καὶ οἱ ὑπηρέται τοῦ Λῶτ ἔβασκον τὰ πολλὰ ποίμνια τῶν κυρίων τῶν ἐπὶ τῆς ὠραίας ταύτης χώρας. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἐρίδες συνέβαινον συχνάκις μεταξύ τῶν καὶ ὑβρίζον ἀλλήλους, ὁ Ἀβραάμ προσεκάλεσε τὸν Λῶτ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν.

« Ἀδελφέ μου, ἄς μὴ ὑπάρχη φιλονικία μεταξύ ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ μεταξύ τῶν ποιμένων μου καὶ τῶν ποιμένων σου, διότι εἴμεθα ἀδελφοί. Ἴδου ὄλος ὁ τόπος ἐνώπιόν σου· ἔκλεξον ὅποιον μέρος τῆς χώρας θέλεις. Ἄν σὺ πορευθῆς πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐγὼ πηγαίνω πρὸς τὰ δεξιά, ἂν δὲ σὺ διευθυνθῆς πρὸς τὰ δεξιά, ἐγὼ πορεύομαι πρὸς τὰ ἀριστερά ».

Ὁ Λῶτ παρετήρησε τὰ περὶ χώρα τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐξέλεξε τὴν εὐφορωτάτην χώραν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, ὁ δὲ Ἀβραάμ κατώκησεν εἰς τὴν Χεβρών.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, διὰ αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. (Ματθ. 5, 9).

9. Γέννησις τοῦ Ἰσαάκ.

Ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ Σάρρα δὲν εἶχον τέκνα καὶ ἐλυποῦντο πολὺ. Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἀβραάμ ἐκάθητο παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς του ὑπὸ σκιὰν δένδρου καὶ ἰδοὺ βλέπει ἄνδρας ἀγνώστους. Ἀμέσως τότε τρέχει εἰς προὔπαντησιν αὐτῶν, τοὺς ὑποδέχεται φιλοφρόνως καὶ τοὺς ὀδηγεῖ εἰς τὴν σκηνὴν του, διὰ νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ. Ἀφοῦ τοὺς ἐπλυνε τοὺς πόδας των, παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς τράπεζαν μὲ διάφορα φαγητά. Μετὰ τὸ φαγητὸν ὁ εἰς τούτων εἶπε πρὸς τὸν Ἀβραάμ :

« Ἀγαπητέ μου Ἀβραάμ, ἡ γυνὴ σου Σάρρα θὰ γεννήσῃ υἱόν, τὸν ὅποιον θὰ ὀνομάσῃς Ἰσαάκ ». Ἦτο δὲ ὁ μὲν Ἀβραάμ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν, ἡ δὲ Σάρρα ἐνενήκοντα. Διὰ τοῦτο ἡ Σάρρα ἀκούσασα τοὺς λόγους τοῦ ξένου εἶπε : « Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ γεννήσω υἱόν, ἐνῶ εἰμαι γραῖα καὶ στείρα ; » Τότε ὁ ξένος εἶπε πρὸς αὐτήν : « Σάρρα, ὁ Θεὸς τὰ πάντα δύναται νὰ πράξῃ, διότι εἶνε παντοδύναμος ».

Οἱ τρεῖς ἐκεῖνοι ξένοι ἦσαν τρεῖς ἄγγελοι. Μετὰ ἐννέα δὲ μῆνας ἡ Σάρρα ἐγέννησεν υἱόν, τὸν ὅποιον ὠνόμασαν Ἰσαάκ.

Ὅτι ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα (Λουκ. 1 37).

ΙΟ. Καταστροφή τῶν Σοδόμων.

Ὁ Λῶτ καθήμενος ἐσπέραν τινὰ παρά τὴν πύλην τῶν Σοδόμων, βλέπει μακροθεν δύο ξένους ἐρχομένους πρὸς αὐτόν. Οὗτοι ἦσαν ἄγγελοι, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἀποστείλει ὁ Θεός. Ὁ Λῶτ μετὰ χαρᾶς ὑπέδεχθη αὐτοὺς καὶ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὴν σκηνὴν του διὰ νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ.

Τινὲς ἐκ τῶν ἀσεβῶν Σοδομιτῶν μαθόντες μετ' ὀλίγον τὴν ἄρξιν τῶν ξένων, περιεκύκλωσαν τὴν σκηνὴν τοῦ Λῶτ καὶ ἐζήτησαν ἐπιμόνως νὰ κακοποιήσωσιν αὐτούς. Ὁ δίκαιος Λῶτ προσεπάθει ἐκ παντὸς τρόπου νὰ πείσῃ τοὺς πονηροὺς Σοδομίτας νὰ ἀπομακρυνθῶσι τῆς σκηνῆς του· ἀλλ' οὗτοι ἔχι μόνον δὲν ἤκουσαν τὰς συμβουλὰς του, ἀλλὰ καὶ τόσον πολὺ ὠργίσθησαν, ὥστε ὤρμησαν νὰ διαρρήξωσι τὴν θύραν, ἵνα εἰσέλθωσι διὰ τῆς βίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ Λῶτ. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ ἄγγελοι ἐτύφλωσαν αὐτούς, καὶ οὕτως ἀνεχώρησαν οἱ ἄθλιοι κακῶς ἔχοντες εἰς τὰς οἰκίας των.

Τὴν πρωΐαν εἶπον οἱ ἄγγελοι πρὸς τὸν Λῶτ νὰ παραλάβῃ τὴν οἰκογένειάν του καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς χώρας ταύτης, διότι ὁ Θεὸς δὲν δύναται πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἀνομίας τῶν κατοίκων καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν καταστρέψῃ. Φεύγοντες δὲ νὰ μὴ στραφῶσιν ὀπίσω νὰ ἴδωσι τὴν καταστροφὴν τῶν Σοδόμων, διότι αὐστηρῶς θὰ τιμωρηθῶσιν.

Ὁ Λῶτ παρέλαβε τὴν οἰκογένειάν του καὶ ἀνεχώρησε. Μετ' ὀλίγον δὲ πῦρ καὶ θεῖον ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα καὶ κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας.

Ἡ σύζυγος τοῦ Λῶτ, φεύγουσα, δὲν ἐτήρησε τὴν ἐντολὴν τῶν ἀγγέλων, ἀλλ' ἐστράφη νὰ ἴδῃ τὰ συμβαίνοντα· ἀμέσως ὅμως μετεβλήθη εἰς στήλην ἄλατος.

Φλόξ κατέφλεξεν ἁμαρτωλοὺς. (Ψαλμ. 15, 18.) Σωτηρία τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου (Ψαλμ. 36, 30).

II. Θυσία τοῦ Ἀβραάμ.

Ὁ Θεὸς θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν τοῦ Ἀβραάμ λέγει πρὸς αὐτόν : « Ἀβραάμ, λάβε τὸν μονογενῆ καὶ ἀγαπητόν σου υἱὸν Ἰσαὰκ καὶ πορεύθητι εἰς τὸ ὄρος, τὸ ὅποιον θὰ σοὶ δείξω, καὶ ἐκεῖ πρόσφερε αὐτὸν θυσίαν εἰς ἐμέ ».

Ὁ Ἀβραάμ ὑπακούσας εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ ἐπορεύετο εἰς τὸ ὄρισμένον μέρος μετὰ τοῦ υἱοῦ του, ὅστις ἔφερε ξύλα διὰ

τὴν θυσίαν. Καθ' ὃδὸν ὁ Ἰσαὰκ ἠρώτησε τὸν πατέρα του : « Πάτερ μου, ποῦ εἶνε τὸ πρόβατον, τὸ ὅποιον θὰ θυσιάσωμεν εἰς τὸν Θεόν; »

« Ὁ Θεὸς θὰ φροντίσῃ περὶ αὐτοῦ, τέκνον μου, ἀπεκρίθη ὁ Ἀβραάμ ». Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔφθασαν εἰς τὸν ὠρισμένον τόπον, κατεσκευάσεν ὁ Ἀβραάμ θυσιαστήριον καὶ ἔθεσε τὰ ξύλα ἐπ' αὐτοῦ· ἔπειτα ἔδεσε τὸν Ἰσαὰκ καὶ θέσας αὐτὸν ἐπὶ τῶν ξύλων, ἔλαβε τὴν μάχαιραν διὰ νὰ τὸν θυσιάσῃ. Τότε ἄγγελος Κυρίου ἐφώνησεν αὐτὸν λέγων : « Ἀβραάμ, μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χειρὰ σου ἐπὶ τοῦ παιδίου, μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ κακόν, διότι ὁ Θεὸς ἐγνώρισε τὴν πίστιν σου ».

Ὁ Ἀβραάμ στραφεὶς βλέπει ἐκεῖ πλησίον κριόν, τὸν ὅποιον λαβὼν ἐθυσίασεν ἀντὶ τοῦ υἱοῦ του. Ὁ δὲ Θεὸς ἐβεβαίωσεν ἐκ νέου τὸν Ἀβραάμ, ὅτι θὰ πληθύνῃ τὸ γένος του ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης καὶ ὅτι διὰ τοῦ γένους του θὰ εὐλογηθῶσιν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος. (Ματθαῖος 1,37).

12. Γάμος τοῦ Ἰσαὰκ.

Ὁ Ἀβραάμ ἀπεφάσισε πρὶν ἀποθάνῃ νὰ νυμφεύσῃ τὸν υἱὸν του. Πρὸς τοῦτο ἐκάλεσε τὸν πιστὸν καὶ ἐνάρετον ὑπηρέτην του Ἐλιέζερ καὶ τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὴν γῆν τῆς γεννησέως του, τὴν Μεσοποταμίαν, ἵνα ἐκλέξῃ νύμφην διὰ τὸν Ἰσαὰκ.

Ὁ Ἐλιέζερ λαβὼν δέκα καμήλους καὶ πολλὰ δῶρα, ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὅπου κατῴκει ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου του ὀνομαζόμενος Ναχώρ. Φθάσας δὲ εἰς τὴν πόλιν Χαρρὰν ἐστάθη ἔξω τῆς πόλεως πλησίον φρέατος, ἐκ τοῦ ὁποῦ αἱ θυγατέρες τῶν καταίκων ἦντλουν ὕδωρ. Ἐκεῖ δὲ προσηυχῆθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἶπε : « Κύριε, ἐλέησον τὸν δούλόν σου Ἀβραάμ καὶ δός νὰ εἶνε νύμφη τοῦ Ἰσαὰκ ἡ κόρη ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐγὼ θὰ ζητήσω ὕδωρ νὰ πῶ καὶ θὰ δώσῃ προθύμως καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὰς καμήλους μου ».

Δὲν εἶχε δὲ ἀκόμη τελειώσει τὴν προσευχὴν του καὶ ἰδοὺ ἔρχεται μὲ τὴν ὕδριαν ἐπὶ τῶν ὤμων ἡ Ρεβέκκα, ἡ ὡραία κόρη τοῦ Βαθουήλ, υἱοῦ τοῦ Ναχώρ. Τότε πλησιάζει ὁ Ἐλιέζερ καὶ λέγει πρὸς αὐτήν : « Δός μοι ὀλίγον ὕδωρ νὰ πῶ ».

Ἡ Ρεβέκκα μετὰ μεγάλης προθυμίας ἔδωκεν εἰς αὐτὸν νὰ πῆ καὶ κατόπιν ἐπότισε καὶ τὰς καμήλους του. Ὁ Ἐλιέζερ πεισθεὶς